

§ 16 a, stk. 2

Miljøgodkendelse

Svinebesætning på Løntvej 20, 6100 Haderslev.
Meddelt den XX. XXXX 20XX.

Figur 1 - Luftfoto af Løntvej 20

Registreringsblad

Husdyrbruget

Husdyrbrugets CVR-nummer	40 64 94 41
Husdyrbrugets navn	Kobbelgaard ApS
Beliggenhedsadresse	Løntvej 20, 6100 Haderslev

Ansøger og ejer

Ansøger navn	Gustav From Jessen
Ansøger adresse	Løntvej 20, 6100 Haderslev
Ansøger telefon	51 74 03 74
Ansøger e-mail	jessen.g@slffarmer.dk

Konsulent

Konsulent CVR-nummer	27 42 88 43
Konsulent virksomhedsnavn	SAGRO I/S
Konsulent navn	Per Lousdal
Konsulent adresse	Birk Centervej 24, 7400 Herning
Konsulent telefon	96 29 66 41
Konsulent e-mail	pll@sagro.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	9754461
CHR-numre	52804
Matrikel nummer	86a Lunding, Starup
Evt. øvrige matrikler	286a Lunding, Starup, 317 Lunding, Starup, 42 Lunding, Starup

Myndighed

Navn	Haderslev Kommune, Miljø, Landbrugsgruppen
Adresse	Christian X's Vej 39, 6100 Haderslev
Sagsbehandler	Andreas Holm
Telefon	20 23 45 38
E-mail	ahh@haderslev.dk
Kvalitetssikring	Astrid Kjærulff Jepsen

Godkendelse

Ansøgning indsendt	7. januar 2025
Godkendelsestype	§ 16 a, stk. 2, ammoniakemission på 6926 kg NH ₃ -N/år
Visiteret fuldt oplyst	29-01-2025
Meddelt	XX
Husdyrgodkendelse.dk	Skema nr. 248043, version 5
Acadre nr.	25/898

Indholdsfortegnelse

Registreringsblad.....	2
A. Afgørelse	5
Baggrund for afgørelse om miljøgodkendelse	5
Dispensationer.....	6
Udnyttelsesfrist og retsbeskyttelse	7
B. Vilkår for husdyrbruget	7
C. Miljøteknisk beskrivelse	15
Generelt	15
Indretning og drift.....	15
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	17
Husdyrbrugets beliggenhed	17
Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold	19
Naturvurdering	22
Lugtgener.....	26
Støjkloder og rystelser	28
Støvgener	28
Lysgener	28
Skadedyr.....	29
Transport, til- og frakørsler	29
Olie, kemikalier og affald	30
Spilde- og overfladevand	32
Energier og vandforbrug	32
BAT ammoniakemission og BAT-redegørelse.....	33
Egenkontrol.....	35
Risikoforhold	35
Ophør.....	35
D. Offentlighed og klagevejledning	36
Annoncering af ansøgningen om miljøgodkendelse	36
Høring af naboer og parter om udkast til miljøgodkendelse	36
Annoncering af afgørelse.....	37
Klagevejledning	37
Bilag 1: Situationsplan	39
Bilag 2: Interne transportveje.....	41
Bilag 3: Afløbsplan.....	42
Bilag 4: Ansøgers miljøteknisk beskrivelse.....	43

Ikke teknisk resumé	48
Tidligere godkendelser	50
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	51
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	51
Indretning og drift.....	52
Beliggenhed	58
Naturområder.....	62
Lugt.....	66
Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte	67
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.....	73
BAT (ammoniak).....	78
Eventuelle grænseoverskridende virkninger.....	84
Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgtes virkning på miljøet.....	84
Tiltag ved ophør.....	85
Befolkningen og menneskers sundhed.....	85
Alternative løsninger	85
Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 8 nr. 5.....	86
Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten.....	86

A. Afgørelse

Haderslev Kommune har den 7. januar 2025 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Løntvej 20, 6100 Haderslev omhandlende følgende:

- Lovliggørelse af ridebane
- Etablering af læskur til kreatur
- Teltoverdækning af gyllebeholder
- Overgang til stipladsmodel
- Etablering af kontorbygning til driften
- Etablering af ny gyllebeholder

Haderslev Kommune meddeler miljøgodkendelse efter § 16 a, stk. 2 i husdyrbrugloven¹ til de ovenstående ændringer, med de stillede vilkår i Afsnit B. Det forudsættes, at projektet gennemføres og drives, som det er beskrevet i ansøgning nr. 248043, version nr. 5. på Husdyrgodkendelse.dk.

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres uden kommunens forudgående godkendelse. Haderslev Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed. Det vurderes, at ansøgningen ikke er omfattet af krav om miljøkonsekvensrapport. Ansøger har indsendt en miljøteknisk redegørelse.

Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget. Det vil sige både de eksisterende og nye anlæg. Miljøgodkendelsen er kun en del af det retsgrundlag som husdyrproduktionen er underlagt. Gældende lovgivning og generelle regler for driften af en landbrugsejendom, og håndtering af diverse produkter anvendt på husdyrbruget forudsættes kendt og skal følges.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser, godkendelser og/eller dispensationer skal indhentes særskilt. Der skal derfor eventuelt søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Haderslev Kommune.

Baggrund for afgørelse om miljøgodkendelse

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i husdyrbrugloven og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen², samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold (husdyrvejledningen).

¹ Husdyrbrugloven – Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv. Lovbekendtgørelse nr. 1065 af 21/08/2025

² Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen - Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug bekendtgørelse nr. 1089 af 16/10/2024

Haderslev Kommune vurderer, at husdyrbruget ikke er teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug. Ansøger driver flere andre husdyrbrug som alle drives som selvstændige enheder.

Haderslev Kommune har kontrolleret, at der er overensstemmelse mellem ansøgningen på Husdyrgodkendelse.dk og kommunens registreringer. Kommunen har vurderet projektets mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne. Vurderingen ses i Afsnit C og ligger til grund for de vilkår, der er angivet i Afsnit B. Vurderingerne skal belyse konsekvenserne af driften på husdyrbruget, og om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, der fremgår af ansøgningen, er tilstrækkelige.

Haderslev Kommune vurderer, at miljøgodkendelse til at udnytte de eksisterende staldes produktionsarealer og nye anlæg er erhvervsmæssigt nødvendigt for husdyrbrugets fortsatte drift, da etableringen vil betyde, at staldanlægget kan udnyttes fuldt ud og, flere smågrise vil overleve. Det vil være økonomisk optimalt, og desuden vil miljøpåvirkningen reduceres.

Den fleksibilitet, der ligger i at komme over på stipladsmodellen betyder, at det er valgfrit hvor mange dyr der produceres og til hvilken vægt de produceres, så længe at produktionen overholder dyrevelfærdsreglerne. Flexibiliteten giver mulighed for at kunne udnytte staldanlægget optimalt, og producere det antal grise, som anlægget giver mulighed for.

Med lovgivningen af ridebanen kan der rides på hestene tæt på ejendommen frem for at skulle et andet sted hen.

Haderslev Kommune vurderer sammenfattende, at der kan gives lov til projektet idet:

- Projektet er erhvervsmæssigt nødvendigt.
- Husdyrbruget, med de stillede vilkår, kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.
- Projektet med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget sikrer, at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Dispensationer

Dispensation til fravigelse af lugtgenekriteriet (50% reglen).

Der er ansøgt om dispensation efter 50 % reglen for lugtgeneafstanden fra husdyrbruget til enkeltbolig, da lugtgeneafstanden ikke er overholdt med 9 m i forhold til geneafstandskravet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 33, nr. 2.

Ny gyllebeholder 4 er ikke omfattet af 50 % reglen.

Haderslev Kommune har behandlet ansøgningen om at måtte anvende 50 % reglen (§ 34, stk. 1 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Hensigten med bestemmelsen om at fravige lugtkravet, er at give mulighed for, at eksisterende husdyrbrug, der overskrider lugtgeneafstanden, der er gældende for nyetableringer af husdyrbrug, alligevel kan foretage enkelte produktionsmæssige tilpasninger, hvis følgende kriterier overholdes, og konklusionen for hver er, at:

- Kriterie 1: Gennemsnitsafstand til beboelsen er mere end 50 % af lugtgeneafstanden for alle kombinationer af staldafsnit
- Kriterie 2: Lugtemissionen i det enkelte staldafsnit forøges ikke, medmindre:
 - A): Er ikke relevant for denne ansøgning
 - B): Er ikke relevant for denne ansøgning

Da gennemsnitsafstandene for staldanlægget på husdyrbruget, er længere end halvdelen (50 %) af geneafstandene i begge lugtmodeller, og der ikke sker ændringer i det eksisterende staldanlæg, eller opføres ny bebyggelse på husdyrbruget, stilles de omkringboende derfor ikke ringere med det ansøgte.

Haderslev Kommune meddeler på baggrund af overstående vurdering dispensation efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34, stk. 1 til fravigelse de lovbestemte lugtgeneniveauer fra Løntvej 20.

Høring i forhold til afvigelse fra lugtgenekriterie for enkeltbolig på Løntvej 25, er foretaget i forbindelse med den generelle nabohearing.

Der indkom ingen bemærkninger om dispensationen i høringsperioden.

Afgørelsen kan påklages jf. klagevejledning i afsnit D.

Udnyttelsesfrist og retsbeskyttelse

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra godkendelsen er meddelt.

Med denne miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning og drift jævnfør husdyrbruglovens § 40, stk. 1, jævnfør dog stk. 2. Dette betyder, at vilkårene inden for denne periode kun kan ændres, hvis der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses da afgørelsen blev meddelt, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund. Retsbeskyttelsen gælder indtil den xx 20xx.

B. Vilkår for husdyrbruget

Denne miljøgodkendelse meddeles på nedenstående vilkår. Vilkårene skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøgodkendelsen udnyttes. Konkrete bestemmelser i lovgivning og bekendtgørelser, der generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for godkendelsen. Når denne miljøgodkendelse bliver taget i brug, er det de nedenstående vilkår der gælder for husdyrbruget.

Generelt

- 1) Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet fra Husdyrgodkendelse.dk skema nr. 248043 version 5 og med de ændringer og vilkår, der fremgår af denne miljøgodkendelse.
- 2) Miljøgodkendelsen skal altid være at finde på husdyrbruget, enten udskrevet eller digitalt, og være tilgængelig for ejer og medarbejdere. Dens indhold skal være den driftsansvarlige bekendt. Relevante vilkår skal være medarbejderne bekendt.

Indretning og drift – Produktionsareal og staldsystem

- 3) Husdyrbrugets produktionsanlæg skal være og drives i overensstemmelse med Tabel 1, og være placeret som vist på Bilag 1.

Tabel 1 Stalde og produktionsarealer på husdyrbruget ved ansøgt drift.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Dyretype og staldsystem	Antal udegående måneder	Produktionsareal (m ²)	Produktionsareal (%)
Bygning 1	2435	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv		1348	55,3
		Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv		473	19,4
Bygning 2	2559	Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv		981	38,3
		Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv		512	20
		Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv		428	16,7
Bygning 3	826	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv		562	68
Bygning 4	393	Heste. Dybstrøelse		84	21,3

Bygning 5	120	Alle kvæg, Heste, Får og geder; Dybstrøelse	5	100	83,3
-----------	-----	---	---	-----	------

Indretning og drift - Anlæg til gødning

- 4) Husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg skal være i overensstemmelse med tabel 2 og placeret som vist på Bilag 1. Den endelige størrelse på gyllebeholder 4 er ikke fastlagt endnu, men må maksimalt være på 6000 m³.

Tabel 2 Gødningsopbevaringsanlæg ved ansøgt drift.

Navn	Lagertype	Areal (m ²)	Dimension (m ³)	Yderligere oplysninger
Gyllebeholder 1	Flydende	88	300	Flydelag
Gyllebeholder 2	Flydende	437	1740	Flydelag
Gyllebeholder 3 (Fjernes)	-	-	-	-
Gyllebeholder 4 NY	Flydende	1167	6000	Teltoverdækning

- 5) Husdyrbruget skal etablere fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt på gyllebeholder 4.
- 6) Åbning af teltlugerne må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning, udbringning af gylle eller tilførsel af gylle.
- 7) Skader på teltoverdækningen skal reparerer senest én uge efter skadens opståen.
- 8) Hvis en skade ikke kan reparerer indenfor en uge, skal der indgås aftale om reparation senest to hverdage efter skadens opståen og noteres i logbogen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
- 9) Hvis der monteres studs på gyllebeholderen, så skal den være med dykket indløb eller klap.
- 10) Der skal være gyllealarm på gyllebeholder 2 og 4.

Indretning og drift - Øvrige anlæg

- 11) Ridebanen skal vedligeholdes ift. hegn og bund.
- 12) Læskur til kvæg skal være med fast bund og afløb til pumpesump. Der må ikke ske forurening herfra til omgivelserne.
- 13) Når der fjernes dybstrøelse fra læskuret, køres det til gyllebeholder 1, eller bortskaffes efter gældende lovgivning.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- 14) Hvis gyllen ikke suges direkte over i gyllevogn med påmonteret sugekran, skal påfyldning af gyllevognene foregå på støbt plads med afløb til beholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter en periode med daglig påfyldning er afsluttet.
- 15) Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der skal tages størst muligt hensyn til omgivelserne. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.

Beliggenhed og landskab

- 16) Gyllebeholder 4 og teltdug skal opføres i afdæmpede grålige farver.
- 17) Der skal etableres og vedligeholdes en afskærmende beplantning ved gyllebeholder 4, herunder at udgåede træer og buske erstattes. Beplantningen skal som minimum være et trerækket læhegn bestående af egnskarakteristiske hjemmehørende træer og buske, fx hvidtjørn, seljerøn eller hassel. Vurderingen foretages af tilsynsmyndigheden. Billedet nedenfor er vejledende og beplantningen skal blot være indenfor de grønne linjer nord, øst og syd for gyllebeholderne.

Figur 2 - Billede over afskærmende beplantning

18) Beplantningen skal etableres førstkommande plantesæson, efter at det ansøgte projekt er gennemført.

19) Eksisterende hegn ved DAKA-pladsen skal bevares og vedligeholdes.

20) Gyllebeholder 4, der er placeret uden tilknytning til det eksisterende anlæg, skal nedrives, hvis den ikke længere er nødvendig for driften.

Lugtgener

21) Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre. Staldanlæggene inklusive ventilationssystemet skal rengøres og efterses mellem hvert hold grise eller minimum én gang årligt, i de staldafsnit hvor der konstant er grise.

22) Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lugtgener, kan kommunen meddele påbud om, at husdyrbruget for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

Støjgener

23) Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land, i byzone og ved samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdierne i

24) Tabel 2. Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

Tabel 2 Vejledende Støjgrænser fra i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder".

Tidspunkt	Støjgrænser dB(A)			Reference tidsrum (Midlingstid)
	Det åbne land	Byzone	Samlet bebyggelse	
Hverdage kl. 07-18	55	45	45	8 timer
Lørdag kl. 07-14	55	45	45	7 timer
Lørdag kl. 14-18	45	40	40	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07-18	45	40	40	8 timer
Aften, alle dage kl. 18-22	45	40	40	1 time
Nat, alle dage kl. 22-07	40	35	35	½ time

Det bemærkes, at støj fra brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

- 25) Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at vilkårets fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne / beregningerne skal være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, som er godkendte til at udføre "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Støvgener

- 26) Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal. Vurderingen foretages af tilsynsmyndigheden.
- 27) Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning undgås.

Lysgener

- 28) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.
- 29) Udendørs belysning, som er nødvendig for driften, skal forsynes med bevægelsessensorer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til en halv time efter endt aktivitet på pladsen.
- 30) Der skal være natsænkning på belysningen i stalden i den periode, hvor der ikke er aktivitet.
- 31) Udendørs belysning og lys fra stalde skal afskærmes, således at der ikke opstår væsentlige lysgener for omkringboende. Det er tilsynsmyndigheden der afgør om en lyskilde medfører væsentlige lysgener for omkringboende.

Skadedyr

- 32) Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, mv. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr. Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand med henblik på at forhindre gode leveduligheder for rotter.
- 33) Der skal overalt på husdyrbruget udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse efter de nyeste [retningslinier-for-fluebekaempelse.pdf](#).

Transport, til- og frakørsler

- 34) Transport af gylle, dyr og foder til og fra husdyrbruget skal ske via indkørsel fra Løntvej, hvoraf den ene vej er beliggende nord for Løntvej 25, og den anden vej er syd for Løntvej 25. Der vil forekomme transporter fra begge veje til ejendommen.

Olie, kemikalier og affald

- 35) Olie, diesel og kemikalier skal opbevares i overjordiske beholdere på fast og tæt bund uden afløb og uden risiko for afstrømning til terræn.

- 36) Tankning af brændstof skal ske under opsyn.

Spilde- og overfladevand

- 37) Fra befæstede arealer må der ikke ske overfladeafstrømning af urent vand til det omgivende terræn.
- 38) Vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødnings- og sprøjterester, skal foregå på støbt plads med tæt bund og med bortledning af spildevandet til gyllebeholder.
- 39) Tagbrønde og -nedløb skal sikres på en sådan måde, at der ikke kan indrive forurenende stoffer.
- 40) Dræn og riste, der ligger nærmere end 15 meter fra opbevaringsanlæg for husdyrgødning, og lign. herunder staldanlæg skal ledes til opbevaringsbeholder for flydende husdyrgødning eller sløjfes/omlægges.
- 41) Sanitært spildevand skal ledes til særskilt spildevandsanlæg.

Energi- og vandforbrug

- 42) Staldanlæggets elinstallationer skal repareres og vedligeholdes løbende.
- 43) Belysningen skal etableres som eller udskiftes til LED-armaturer eller anden energibesparende belysning, efterhånden som der er behov for udskiftning.
- 44) Stiger husdyrbrugets energiforbrug utilsigtet, så skal der i forbindelse med tilsyn fremlægges virkemidler til nedbringelse af energiforbruget
- 45) Staldanlæggets vandinstallationer skal repareres og vedligeholdes løbende.
- 46) Stiger husdyrbrugets vandforbrug utilsigtet, så skal der i forbindelse med tilsyn fremlægges virkemidler til nedbringelse af forbruget.

Egenkontrol

47) Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

48) Som led i at dokumentere egenkontrollen på bedriften skal følgende dokumentation opbevares i fem år og forevises Haderslev Kommune på forlangende:

- Kvitteringer for aflevering af farligt affald.
- Ressourceforbrug for vand, diesel og energi én gang årligt.
- Opgørelse af produktionsareal i stalde på skitser eller tegninger.
- Kvitteringer, eller anden dokumentation, for flue- og rottebekæmpelse.
- Dokumentation for servicering af ventilationsanlæg.
- Logbog over gyllebeholdere uden teltoverdækning

Risikoforhold

49) Der skal altid forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget. Beredskabsplanen skal opbevares på et kendt og tilgængeligt sted for alle medarbejderne. Beredskabsplanen skal ajourføres løbende og minimum én gang årligt. Datoen for ajourføringen skal fremgå af planen. Medarbejderne skal være bekendt med beredskabsplanen.

50) Beredskabsplanen skal gennemgås med nyansatte, når de tiltræder og derefter med de ansatte mindst én gang årligt.

Ophør

51) Husdyrbruget skal meddele kommunen, hvis driften ophører, eller hvis produktionen permanent nedsættes så meget, at ejendommen ikke længere er et IE-husdyrbrug.

52) Ved husdyrbrugets ophør fjernes tilbageværende husdyrgødning, ejendommen ryddes for affald, kemikalier, døde dyr, spildevand, foder mv. Alt bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativer.

53) Ved husdyrbrugets ophør fjernes gyllebeholder 4 og læskur til kvæg, hvis det ikke længere er nødvendigt for driften.

Særregler for IE-husdyrbrug

Udover ovenstående vilkår er der en række krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (nr. 1089/2024), som også skal opfyldes for denne § 16 a, stk. 2 miljøgodkendelse. Det er §§ 51-60. Der vil blive set på disse vilkår i forbindelse med tilsyn, og ellers skal dokumentationen indsendes til kommunen senest 31. december hvert år.

C. Miljøteknisk beskrivelse

Haderslev Kommunes vurderinger foretages på grundlag af ansøgningsmaterialet, supplerende oplysninger fra ansøger samt Haderslev Kommunes oplysninger om natur- og miljøforhold i området, og på områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget.

Generelt

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 4.

For at sikre, at husdyrbrugets miljøpåvirkning ikke overstiger det vurderede, stilles der vilkår om, at projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet fra Husdyrgodkendelse.dk skema nr. 248043 version 5, samt med de ændringer og vilkår som fremgår af miljøgodkendelsen.

Da den driftsansvarlige for husdyrbruget er ansvarlig for at overholde vilkårene i denne miljøgodkendelse, stilles der vilkår om, at den driftsansvarlige er bekendt med denne miljøgodkendelses indhold. For at sikre, at godkendelsens vilkår er tilgængelige for de ansatte, stilles der også vilkår om, at godkendelsen skal foreligge på husdyrbruget, og at relevante vilkår skal være medarbejderne bekendt.

Alternativer til det ansøgte projekt

I miljøkonsekvensrapporten beskrives, at der ikke bygges nyt, hvorfor der ikke vurderes på væsentlige alternativer. Haderslev Kommune vurderer, at der med den ansøgte overgang til nyeste lovgivning i eksisterende stalde ikke sker en forøget miljøbelastning og idet der ikke bygges nyt eller udvides, er det ikke relevant at vurdere yderligere på alternativer til det ansøgte projekt.

Indretning og drift

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 4.

Husdyrbrugets eksisterende anlæg består af stalde samt opbevaringslager til husdyrgødning. Der søges om etablering af ny gyllebeholder 4, da den eksisterende beholder er beskadiget pga. højtstående grundvand. Der etableres teltoverdækning til gyllebeholder 4 og fremtidig mulighed for overdækning af gyllebeholder 2. Der bygges en ny kontorbygning i forbindelse med stuehuset. Eksisterende ridebane søges lovliggjort og der søges om etablering af læskur til kreaturer. Svineproduktionen overgår til stipladsmodellen. Situationsplan med angivelse af placering af stalde og anlæg fremgår af Bilag 1. Der vil fremover være følgende anlæg og produktionsarealer på husdyrbruget:

Tilladte produktionsarealer og staldsystemer

- 1348 m² produktionsareal med Løsgående, delvis spaltegulv. Dyretype: Søer, golde og drægtige.
- 473 m² produktionsareal med Kassestier, fuldspaltegulv. Dyretype: Søer, diegivende.
- 981 m² produktionsareal med Kassestier, fuldspaltegulv. Dyretype: Søer, diegivende.
- 512 m² produktionsareal med Individuel opstaldning, delvis spaltegulv. Dyretype: Søer, golde og drægtige.
- 428 m² produktionsareal med Individuel opstaldning, fuldspaltegulv. Dyretype: Søer, golde og drægtige.
- 562 m² produktionsareal med Individuel opstaldning, fuldspaltegulv. Dyretype: Søer, golde og drægtige.
- 84 m² produktionsareal med Dybstrøelse. Dyretype: Heste.
- 100 m² produktionsareal med Dybstrøelse. Dyretype: Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder.

Det samlede godkendte produktionsareal som udgør 4.488 m² på husdyrbruget kan med denne miljøgodkendelse udnyttes fuldt ud inden for dyrevelfærdsreglernes grænser.

Anlæg til gødning

- Gyllebeholder 1 (300 m³)
- Gyllebeholder 2 (1740 m³)
- Gyllebeholder 3 – Ødelagt og fjernes (5000 m³)
- Gyllebeholder 4 - Ny (ca. 6000 m³)

Andre anlæg

- Ridebane, 20 x 60 m, 1200 m²
- Eksisterende kornsilo
- Nyt læskur 6 x 20 m, 120 m²
- Ny kontorbygning på 102 m²

Gyllebeholder 2 ligger indenfor 100 meter fra skrænt med hældning over 6 grader, hvorfra der er fald mod vandløb. Der stilles derfor vilkår om gyllealarm.

Gyllebeholder 4 ligger ca. 250 meter fra skrænt med hældning over 6 grader. Da gyllebeholderen ikke opføres i tilknytning til eksisterende bygningsmasse, stilles der vilkår om gyllealarm.

Miljøpåvirkningen med ammoniak og lugt afhænger af den samlede størrelse af produktions- og gødningsopbevaringsarealerne, af dyresammensætningen og de anvendte staldsystemer samt af den anvendte teknologi. Kommunen stiller derfor vilkår til,

at dyretype, staldsystemer, produktionsarealer og gødningsopbevaringsanlæg skal være som ansøgt for at sikre, at miljøpåvirkningerne fra husdyrbruget ikke overstiger de niveauer, der fremgår af ansøgningen. Herved opfyldes husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen krav om, at IE-brug skal have vilkår om relevante tekniske foranstaltninger (§ 45 stk. 1, nr. 10).

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 4.

Ifølge § 10, stk. 2 i husdyrgødningsbekendtgørelsen³ vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders tilførsel normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler. Jævnfør husdyrgødningsbekendtgørelsens § 10, stk. 4 kan kravet om tilstrækkelig opbevaringskapacitet opfyldes med skriftlige aftaler om afgivelse eller opbevaring på anden ejendom.

Gødningsproduktionen er relateret til antal dyr og ikke til m² produktionsareal. Denne § 16 a, stk. 2 miljøgodkendelse stiller ikke krav om dyrenes maksimale antal, og ejendommens nødvendige opbevaringskapacitet beregnet i måneder kan derfor variere år for år.

Det oplyses at der har været begrænset ændringer i besætningen siden § 12, stk. 2 miljøgodkendelsen fra 2010, og dermed vurderes der at være samme gylleproduktion. I miljøgodkendelsen fra 2010 er gylleproduktionen opgjort til 10.515 m³, hvilket svarede til en opbevaringskapacitet på 10,1 måned. gyllekapaciteten for det ansøgte er 9940 m³, hvilket svarer til en opbevaringskapacitet på ca. 11,2 måneder.

Det er oplyst, at husdyrbrugets gødning fra gyllebeholder 1 afgives til biogas. Afgasset gylle kommer retur i gyllebeholder 2 og 4. Det er også muligt at pumpe gylle direkte fra fortanken til gyllebeholder 2, hvis der i en periode ikke kan afhentes til biogas.

Hestemøg fra bygning 4 og dybstrøelse fra læskuret kommer i gyllebeholder 1, hvor det er medvirkende til at danne flydelag. Alternativt kan komposteret dybstrøelse lægges i markstak, og skal følge reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen kapitel 6.

I forbindelse med kommunens periodiske tilsyn vil forholdet om tilstrækkelig opbevaringskapacitet blive kontrolleret i henhold til gældende regler.

Husdyrbrugets beliggenhed

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 4.

³ Husdyrgødningsbekendtgørelsen – Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning. Bekendtgørelse nr. 2243 af den 29. november 2021.

Det er relevant at behandle afstandskravene i §§ 6, 7 og 8, da der er ansøgt om at lovliggøre ridebane, opførelse af læskur, kontor og etablering af ny gyllebeholder.

De ansøgte nyetableringer og ændringer på husdyrbruget overholder de lovbestemte afstandskrav i husdyrbruglovens §§ 6-8, se Tabel 3.

Tabel 3 Oversigt over afstande fra anlæg på husdyrbruget til nærmeste punkt med afstandskrav jævnfør husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8.

Husdyr- brugloven	Afstandskrav til	Afstandskrav (m)	Afstand (m)	Bemærkninger om anlæg
§ 6	Byzone eller sommerhusområde (eksisterende eller fremtidigt)	50	632	Nordvest for Byg. 5 læskur
§ 6	Boligområde/Blandet bolig og erhverv (landzone der i lokalplan er udlagt til)	50	632	Lokalplan 10-23 Nordvest for Byg. 5 læskur
§ 6	Nabobeboelse	50	113	Nordvest for Gyllebeholder 4 ny
§ 7	Kategori 1 natur	10	5.119	Vest for Gyllebeholder 4 ny
§ 7	Kategori 2 natur	10	340	Vest for Byg. 5 læskur
§ 8	Vandforsyningsanlæg (ikke almen vandforsyning)	25	59	Nord for byg. 5 læskur
§ 8	Vandforsyningsanlæg (almen vandforsyning)	50	Ca. 3000	Vest for Byg 5 læskur
§ 8	Vandløb, dræn og søer > 100 m ²	15/100*	93	For Byg 5 læskur
§ 8	Offentlig vej, privat fællesvej	15	87	Fra Gyllebeholder 4 ny – Skal gøres privat
§ 8	Levnedsmiddelvirkksomhed	25	>25	
§ 8	Beboelse på samme ejendom	15	4	For byg 5. læskur
§ 8	Naboskel	30	30	Matrikel nr. 191 Lunding, Starup

* Ved etablering af anlæg til flydende husdyrgødning skal der være mindst 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal større end 100 m².

De fastsatte afstandskrav i § 6 er mindst 50 m til byzone, område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. samt til nabobeboelse. De generelle afstandskrav i § 6 er overholdt.

De fastsatte afstandskrav i § 7 er mindst 10 m til bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der benævnes som Kategori 1 natur og Kategori 2 natur. De generelle afstandskrav i § 7 er overholdt

Der er fastsat afstandskrav i § 8 for vandforsyning (boring), vandløb, dræn, sø (100 m²), vej, levnedsmiddelvirksomhed, beboelse på samme ejendom og naboskel De generelle afstandskrav i § 8 er overholdt.

Fredninger, beskyttelseslinjer mv.

Det vurderes desuden, at det ansøgte ikke ligger indenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, å-, skov-, kirke- og fortidsmindebeskyttelseslinje eller indenfor beskyttede sten- og jorddiger (naturbeskyttelseslovens⁴ §§ 16-19 og museumslovens⁵ §§ 29 a og 29 e).

Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 4.

Det ansøgte projekt omfatter etablering af ny gyllebeholder 4 med teltoverdækning, opførelse af kontorbygning, opførelse af læskur og lovliggørelse af ridebane.

Området

Husdyrbruget ligger i landzone placeret 900 m øst for byen Starup. I kommunens landskabskarakteranalyse ligger husdyrbruget i karakterområdet K3 – Starup Landbrugsflade.

Landskabskarakterbeskrivelse:

Landskabets bærende karaktertræk er intensivt dyrkede arealer på en let bølgende landbrugsflade, med store marker med omkringliggende hegn, bevoksninger og afløbsløse lavninger og de store gårde. Landskabets middel skala og relative enkle karakter præger området. Karakteristisk for området er også dalstrøget ved Lønt med Grarup Sø, der gennemskærer området og de velbevarede landsbyer.

Kommuneplanen

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til kommuneplanens landskabelige udpegninger fremgår af Tabel 4.

⁴ Naturbeskyttelsesloven - Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse. Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022

⁵ Museumsloven – Bekendtgørelse af museumsloven. Lovbekendtgørelse nr. 358 af den 8. april 2014

Tabel 4 Landskabelige udpegninger

Kommuneplan	Udpegning	Uddrag af retningslinje	Anlæg inden for udpegning
3.1.1	Særligt værdifulde landbrugsområder	Landbrugets udviklingsplaner og investeringsinteresser vægtes højt	Nej
3.3.1	Lavbundsarealer	Skal som udgangspunkt friholdes for byggeri og anlæg, som forhindrer genskabelse af det naturlige vandstands niveau.	Ja
3.4.1	Naturområder, herunder særligt værdifulde	Hvis der undtagelsesvis tillades byggeri eller arealanvendelse, der forringer et naturområde, stilles krav om udlægning af nye områder.	Nej
3.4.2	Økologiske forbindelser, herunder potentielle	Etablering af nye større anlæg, må ikke i væsentlig grad forringe dyre- og plantelivets spredningsmuligheder.	Ja
3.4.3	Internationale naturbeskyttelsesområder (NATURA2000)	Skal friholdes for aktiviteter og anlæg, der kan forringe naturtyper og levesteder.	Nej
3.5.1	Bevaringsværdige landskaber	Skal som udgangspunkt friholdes for byggeri og anlæg, Hvor det tillades, skal placering og udformning tilpasses til landskabet.	Ja
3.5.2	Større sammenhængende landskaber	Friholdes for byggeri, der slører de visuelle og landskabelige sammenhænge. Placering og udformning skal tilpasses til landskabet.	Ja
3.5.3	Værdifulde geologiske beskyttelsesområder	Bebyggelse må ikke sløre eller ødelægge landskabstrækkene, deres overgange og sammenhæng.	Nej
3.5.4	Kystnærhedszonen	Funktionelt begrundet byggeri skal placeres bag ved eksisterende byggeri eller placeres på de påvirker kystlandskabet mindst mulig.	Ja

Retningslinjerne for de relevante udpegninger er:

Lavbundsarealer

- Lavbundsarealer skal som udgangspunkt friholdes for byggeri og anlæg, som kan forhindre, at det naturlige vandstandsniveau genskabes, eller som kan hindre muligheden for, at det vilde dyre- og planteliv styrkes.
- Nye anlæg, herunder tekniske anlæg, veje m.v., der nødvendigvis skal placeres på lavbundsarealer, skal udformes, så muligheden for naturgenopretning på lavbundsarealet i øvrigt ikke går tabt. Anlægget skal udformes, så det kan tåle en højere vandstand.
- Lavbundsarealer, som er potentielt egnede som vådområder, skal friholdes for byggeri og anlæg, som kan forhindre, at det naturlige vandstandsniveau kan genskabes.

Økologiske forbindelser, herunder potentielle

- I de økologiske forbindelser skal dyr og planter naturlige bevægelsesveje styrkes. Her må ændringer i arealanvendelsen, bl.a. etablering af nye, større anlæg, ikke i væsentlig grad forringe dyre- og plantelivets spredningsmuligheder.
- Ved byggeri, anlæg eller ombygning af veje, jernbaner eller lignende, der vil afskære en økologisk forbindelse, skal der stilles krav om tiltag, der sikrer hensynet til en mere sammenhængende natur, eller der skal etableres faunapassager, hvor der er behov for det.
- Økologiske forbindelser inden for byzone skal styrke byernes rekreative og naturlige miljøer og indgå og friholdes som rekreative forbindelser ud til det omkringliggende åbne land.

Bevaringsværdige landskaber

- De bevaringsværdige landskaber skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg.
- Hvor byggeri og anlæg tillades, skal det ske ved, at placering, skala, orientering, farvevalg og arkitektur tilpasses det konkrete landskab. Hermed sikres, at landskabets karakter, herunder de geologiske, kulturhistoriske, oplevelsesmæssige værdier ikke forringes.
- Ændringer i beplantning, terræn og arealanvendelse inden for bevaringsværdige landskaber skal så vidt muligt tilpasses landskabets karakter.
- Større byggerier og anlæg uden for de bevaringsværdige landskaber må ikke forringe de visuelle og oplevelsesmæssige værdier i de bevaringsværdige landskaber.

Større sammenhængende landskaber

- De større sammenhængende landskaber skal som udgangspunkt friholdes for større byggeri og større tekniske anlæg, som slører de visuelle og landskabelige sammenhænge, påvirker landskabernes uforstyrrede karakter og som har konsekvenser for det karakteristiske og oplevelsesrige i nabolandskaberne.
- Inden for de større sammenhængende landskaber tillades større byggerier og større tekniske anlæg kun, hvis de ved placering og udformning kan indpasses i landskabet, så de ovenstående hensyn varetages.

Kystnærhedszone

- I den kystnære zone skal hensynet til de landskabelige interesser prioriteres højt ved planlægning og administration. Derfor skal funktionelt begrundet byggeri (byudvikling og lignende) ske i tilknytning til byerne og eksisterende bygninger - først og fremmest bag ved eksisterende bebyggelse. De anlæg, som har behov for nærhed til kysten, skal placeres, så de påvirker kystlandskabet mindst muligt.
- De særlige beskyttelsesområder og bevaringsværdige landskaber, der ligger inden for den kystnære zone, skal som hovedregel friholdes for nye anlæg. Bygninger og anlæg herunder landbrugsbygninger, der tillades opført uden tilknytning til eksisterende bygninger, skal indpasses i landskabet eller afskærmes af beplantning i nødvendigt omfang under hensyn til værdierne i det omgivende landskab.

Det vurderes, at det ansøgte læskur på husdyrbruget, er i overensstemmelse med ovenstående retningslinjer, da byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt, opføres i tilknytning til eksisterende bygninger og har en lav profil. Der stilles vilkår om fast bund og afløb til pumpesump.

Gyllebeholder 4 opføres ikke i tilknytning til eksisterende bygningsmasse, men der stilles vilkår til afskærmende beplantning. Byggeriet vurderes dermed ikke at påvirke områdets karakter eller husdyrbrugets fremtræden i landskabet i væsentligt omfang.

Husdyrbruget ligger i landskabstype "Bakkelandskab". I det bakkede landskab bør nyt byggeri generelt have en lav og homogen karakter og placeres lavt i landskabet. Byggeri må ikke placeres på bakketoppe. Udsigter over lange strækninger i landskabet bør ikke hindres. Læskuret overholder dette.

Samlet vurdering

Med den ansøgte placering og de oplyste byggematerialer vil husdyrbruget ikke væsentligt ændre den visuelle oplevelse af landskabet, set fra omgivelser og vil ikke være i strid med Kommuneplanens retningslinjer.

For at fastholde det ansøgte stilles der vilkår til placering, dimensioner og byggematerialer.

Der stilles vilkår om dimensioner og farvevalg samt beplantning af hensyn til de landskabelige værdier.

Naturvurdering

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 4.

Haderslev Kommune skal foretage vurdering af husdyrbrugets påvirkning af omkringliggende natur. I forbindelse med en husdyrproduktion vil der normalt ske en fordampning af ammoniak fra stalde og gødningslagre. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder.

I miljøgodkendelsesordningen er der som udgangspunkt taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af krav til den maksimalt tilladte totaldeposition eller merdeposition af ammoniak til forskellige kvælstoffølsomme naturtyper, benævnt kategori 1, 2 og 3 naturområder. Ammoniakdepositionen fra husdyrbruget skal overholde beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Herudover ses på beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven samt Natura 2000-områder og bilag IV-arter jævnfør habitatbekendtgørelsen⁶.

Beskyttede naturtyper efter husdyrbrugloven

Husdyrbrugloven og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsætter beskyttelsesniveauer for en række kvælstoffølsomme naturtyper.

Haderslev Kommune har vurderet disse naturområder i nærheden af husdyrbruget hvilket fremgår af Tabel 5 og Figur 3.

Tabel 5 Ammoniakdeposition til kategoriseret naturområder i nærheden af husdyrbruget.

Kategori 1-natur						
Naturpunkter	Ruhed	Afstand til anlæg (m)	Totaldeposition (kg N/ha/år)	Merdeposition (kg N/ha/år)		Beskrivelse
				8-års drift	Nudrift	
Punkt: 1.1 habitatnatur	S	5.119	0,0	0,0	0,0	Øst for husdyrbruget
Kategori 2-natur						
Naturpunkter	Ruhed	Afstand til	Totaldeposition (kg N/ha/år)	Merdeposition (kg N/ha/år)		Beskrivelse

⁶ Habitatbekendtgørelsen – Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter. Bekendtgørelse, nr. 1058 af den 22. august 2025.

		anlæg (m)		8-års drift	Nudrift	
Punkt: 2.1 Overdrev	Bn	340	0,8	0,0	0,0	Vest for husdyrbruget
Kategori 3-natur						
Naturpunkter	Ruhed	Afstand til anlæg (m)	Totaldeposition (kg N/ha/år)	Merdeposition (kg N/ha/år)		Beskrivelse
				8-års drift	Nudrift	
Punkt: 3.1 Mose	S	373	1,9	-0,1	-0,1	Nordvest for husdyrbruget
Punkt: 3.2 Skov	S	199	1,8	-0,2	-0,2	Sydvest for husdyrbruget
Punkt: 3.3 Overdrev	Bn	264	0,8	0,0	0,0	Syd for husdyrbruget

Kategori 1-natur

Det ses af Tabel 5, at det nærmeste kategori 1-naturområde er Elle- og askeskov, som findes 5 km øst for det ansøgte projekt. Elle og askeskoven modtager ingen ammoniakdeposition fra husdyrbruget på Løntvej 20. Det vurderes på denne baggrund, at Elle- og askeskoven ikke vil blive påvirket væsentligt af det ansøgte.

Kategori 2-natur

Det nærmeste kategori 2-naturområde er et overdrev, som er beliggende 340 m vest for husdyrbruget, se Tabel 5. Overdrevet modtager ingen ammoniakdeposition fra husdyrbruget. Det vurderes på denne baggrund, at overdrevet ikke vil blive påvirket væsentligt af det ansøgte.

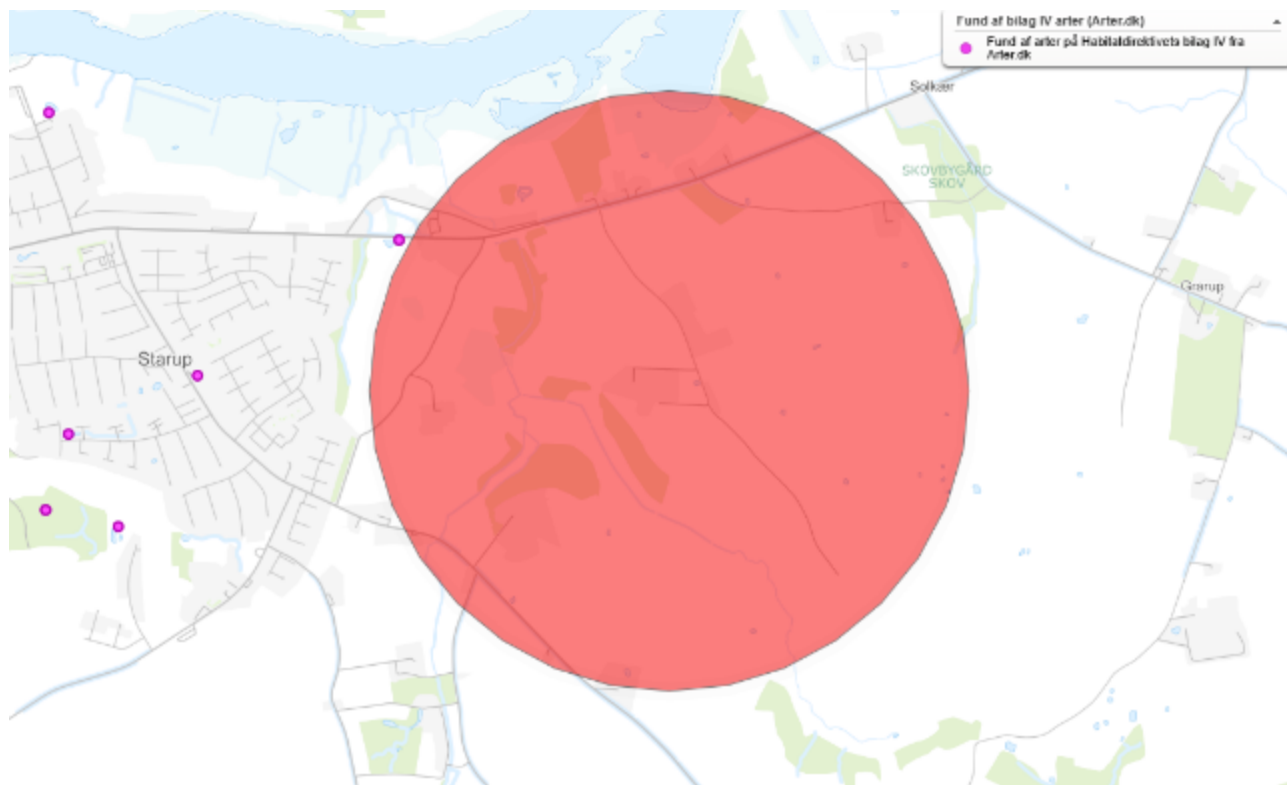
Kategori 3-natur

De nærmeste og mest påvirkede kategori 3-naturområder er en mose og en skov hhv. 373 m nordvest og 199 m sydvest for husdyrbruget, se Tabel 5 og Figur 3.

Ammoniakdepositionen fra husdyrbruget til naturområderne reduceres som følge af de ansøgte ændringer. Da naturområderne modtager en merdeposition på mindre end 1 kg N/ha/år, er husdyrbruglovens krav om tilladt ammoniakdeposition overholdt. Det vurderes på den baggrund, at områdernes tilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

Derudover er der et påvirket kategori 3-naturområde som er et overdrev 264 m syd, se Tabel 5 og Figur 3. Naturområdet modtager 0,0 N/ha/år i merdeposition fra husdyrbruget

som følge af den ansøgte udvidelse. Da naturområdet modtager en merdeposition på mindre end 1 kg N/ha/år, er husdyrbruglovens krav om tilladt ammoniakdeposition overholdt. Det vurderes på den baggrund, at områdernes tilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

Figur 3 Naturområder (kategori 3/§ 3) indenfor 1.000 m af husdyrbruget.

Beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelseslovens § 3 omfatter søer større end 100 m², heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge og biologiske overdrev. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af arealer, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Denne forpligtelse påhviler til enhver tid ejeren af arealet. Ifølge husdyrbrugloven skal kommunen i sin vurdering varetage hensynet til natur, der er beskyttet mod tilstandsændringer ved udarbejdelse af miljøgodkendelser.

Der findes flere § 3 beskyttede naturområder i nærheden af husdyrbruget på Løntvej 20, heriblandt søer og enge, se Figur 3 og Tabel 6.

Tabel 6 Ammoniakdeposition til § 3 beskyttede naturområder i nærheden af husdyrbruget.

§ 3 beskyttet natur						
Naturpunkter	Ruhed	Afstand til anlæg (m)	Totaldeposition (kg N/ha/år)	Merdeposition (kg N/ha/år)		Beskrivelse
				8-års drift	Nudrift	

Punkt: §3 sø	V	62	16,1	-0,2	-0,3	Øst for husdyrbruget
Punkt: §3 eng test	Mk	77	3,1	-0,5	-0,5	Sydvest for husdyrbruget
Punkt: §3 eng	Bn	97	2,3	-0,2	-0,2	Vest for husdyrbruget

De nærmeste og mest påvirkede områder er en sø og to engarealer, som modtager hhv. - 0,3, -0,5 og -0,2 kg N/ha/år mindre i merdeposition som følge af det ansøgte, se Tabel 6 og Figur 3.

Ifølge DMU-notat af 26/06 2005 er der ingen målbar ændring af § 3 natur ved en merdeposition af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år. Tilstanden af den § 3 beskyttede sø og de to engarealer vurderes derfor ikke at ændres som følge af den ansøgte udvidelse af husdyrbruget.

De resterende § 3 beskyttede naturområder nær husdyrbruget modtager lavere eller ingen merdeposition fra husdyrbruget som følge af det ansøgte.

Det vurderes på den baggrund, at § 3 naturområdernes tilstand ikke vil ændre sig som følge af den ansøgte udvidelse på Løntvej 20.

Natura 2000-områder og bilag IV-arter

Ifølge habitatbekendtgørelsen §§ 6 og 10 er kommunen forpligtet til at lave en række vurderinger i forhold til Natura 2000-områderne og bilag IV-arterne, før den kan udstede en miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven:

Nærmeste Natura 2000-område er område nr. 112 Lillebælt, som omfatter habitatområde H96 og fuglebeskyttelsesområde F47. Den nærmeste del af området ligger ca. 5 km Øst for anlægget. Grundet afstanden fra husdyrbruget og beregninger, der viser, at totaldepositionen ved det nærmeste beskyttede naturområde i Natura 2000-området er 0 kg N/ha/år, så vurderes det, at Natura 2000-området ikke ændrer tilstand i negativ retning på baggrund af det ansøgte.

Indenfor en radius af 1.000 m fra husdyrbruget er der registreret én bilag IV art, en Løvfrø nordvest for ejendommen. Tilstanden af søer og naturområder indenfor samme radius forventes jf. ovenstående vurderinger ikke ændre sig som følge af den ansøgte udvidelse.

Derfor vurderer Haderslev Kommune, at yngle- og rasteområder for bilag IV-padder ikke vil blive beskadiget eller ødelagt som følge af ammoniakdeposition fra husdyrbruget.

Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV.

Lugtgener

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 4.

Ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk har beregnet en teoretisk lugtgeneafstand for de tre beboelsestyper: Enkelt beboelse, samlet bebyggelse i landzone samt byzone. Geneafstanden (korrigeret geneafstand), er den minimumsafstand, der skal være fra husdyrbrugets lugtcentrum til de tre beboelsestyper, for at lugtgenekriteriet ikke overskrides. Naboejendomme med landbrugspligt eller ejendomme ejet af ansøger er ikke omfattet af genekriterierne for lugt.

Haderslev Kommune vurderer, at de afsatte punkter for de tre beboelsestyper, er korrekte. De beregnede gener af lugt for de tre beboelsestyper fremgår af Tabel 7 og Figur 4. Lugten fra staldene er beregnet til i alt 60162,4 OU/s. Konsekvensafstanden er beregnet til 730 m ud fra det samlede dyrehold og bruges til at afgrænse hvilke naboer, der får tilsendt udkastet i den generelle høring.

Konsekvensafstanden er beregnet til 730 m ud fra det samlede dyrehold.

Konsekvensafstanden bruges til at afgrænse hvilke naboer, der får tilsendt udkastet i den generelle høring.

Tabel 7 Afstand og lugtgeneafstand til nærmeste enkelt beboelse, samlet bebyggelse og byzone.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt?
Løntvej 25 Enkelt beboelse	0	FMK	164,4	155,4	Nej
Vandlinggårdvej 1 Samlet bebyggelse	0	NY	404,6	2897,3	Ja
Starup Byzone	0	NY	523,7	672,7	Ja

Figur 4 Husdyrbrugets placering i forhold til nærmeste nabo i enkelt bolig uden landbrugspligt, samlet bebyggelse, lokalplanudlagt rekreativt område (boligområde, fremtidig byzone, sommerhusområde og byzone).

Nærmeste nabo uden landbrugsdrift er adressen Løntvej 25. Nærmeste samlet bebyggelse er Vandlinggårdvej 1 ved landsbyen Vandling. Nærmeste byzone er boligområde ved Starup. Der er ikke kumulation med andre landbrug.

Afskæringskriteriet for lugt til beboelsestyperne enkelt beboelse, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

For alle husdyrbrug gælder, at lugtemissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange skal tilrettelægges således, at dannelse af lugtende stoffer minimeres. På baggrund heraf stiller Haderslev Kommune vilkår om, at bedriften skal drives og rengøres således, at lugtgener begrænses, herunder at staldanlæg skal rengøres minimum én gang årligt.

Støjkilder og rystelser

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 4.

Husdyrbrugets væsentligste støjkilder vil være Staldventilation, foderleverancer, foderfremstilling, støj fra transporter, m.v.

Haderslev Kommune vurderer sammenfattende, at støjen fra husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringboende, eller overstige miljøstyrelsens

vejledende grænseværdier. De vejledende støjgrænser stilles som vilkår for at fastholde ansøger herpå. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at støjgrænserne ikke overholdes, kan denne påkræve dokumentation for, at grænserne overholdes, det stilles vilkår herom.

Gener i forbindelse med rystelser fra køretøjer og landbrugsmaskiner vurderes ikke at overstige, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Eventuelle gener herfra minimeres ved hensynsfuld kørsel.

Der stilles ingen skærpende vilkår om rystelser.

Støvgener

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 4

Husdyrbrugets væsentligste kilder til eventuelle støvgener er støv fra ventilationsanlæg, levering og håndtering af foder og kørsel på grusvej fra ejendommen til Løntvej. Der stilles vilkår om, at der ikke må opstå væsentlige støvgener for de omkringboende.

Levering af foder og korn foregår ved at det tippes i indendørs korngrav i foderladen hvilket minimerer mængden af støv som kan give gener for de omkringboende.

Med de implementerede støvreducerende tiltag, og fastsatte vilkår herom, vurderes det, at det ansøgte, ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne som følge af støv.

Lysgener

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 4.

For at begrænse eventuelle lysgener, er husdyrbrugets belysningen tændt mindst muligt. Belysning inde i staldene er kun tændt i det fornødne omfang for arbejdsgang og dyrevelfærd. Udendørs er der kun lys i gårdspladsen. Der er ikke lys på ridebanen. Hvis der monteres belysning i læskuret, vil det kun være tændt når det er nødvendigt for arbejdet.

For at minimere lysgener fra husdyrbruget yderligere, skal udendørs belysning forsynes med bevægelsessensorer, som vil sikre, at lyset kun er tændt når det er nødvendigt. Ligeledes stilles der vilkår om, at belysningen i stalden kun må være tændt i forbindelse med driften, for at minimere eventuelle lysgener fra staldenes vinduer.

Skadedyr

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 4.

Husdyrbruget skal bestræbe at minimere gener fra fluer og skadedyr, hvilket fastholdes gennem vilkår om ryddelighed, om foderopbevaring, og om at overholde [retningslinier-for-fluebekæmpelse.pdf](#) om at forebygge og bekæmpe forekomsten af fluer på husdyrbruget.

Konstateres der rotter på ejendommen, er der pligt til at anmelde det til kommunen eller til privat aktør, så bekæmpelse kan iværksættes hurtigst muligt.

Haderslev Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at der efter projektets gennemførelse med de stillede vilkår, ikke vil ske en væsentlig opformering af fluer eller rotter på husdyrbruget, og at ejendommens skadedyrsbekæmpelse vil være tilfredsstillende.

Transport, til- og frakørsler

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 4.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, brændstof, sæd og affaldstransporter. Der sker desuden transport i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften, afhentning af gylle til biogas og udbringning af gylle.

I nedenstående tabel er der angivet et forventet antal transport. Én transport svarer til kørsel til og fra ejendommen. Nudriften er den samme som i forbindelse med § 12, stk. 2 miljøgodkendelsen fra 2010.

Tabel 8 - Antal transport, nudrift og ansøgt drift

Type	Antal/år, Nudrift	Antal/år, ansøgt drift
Levende husdyr	156	156
Foder	104	104
Brændstof	12	12
Udbringning af gylle	415	415
Afhentning af gylle til biogas		260
Døde dyr	26	104
Hatting, ornesæd	150	150
Øvrige transport	12	12
Samlet antal transport	875	1213

Med de ansøgte ændringer estimerer ansøger, at der årligt vil være maksimalt 1213 tunge transporter til/fra husdyrbruget. Dette svarer til 3 transporter om dagen.

Antallet af tunge transporter til/fra husdyrbruget stiger derved med 338 stk. om året. Dette svarer til 1 transport mere pr. dag i gennemsnit. Dette vurderes ikke at være større end forventeligt.

Til ejendommen er der to indkørsler fra Løntvej, der er en offentlig vej. Begge indkørsler benyttes driftsmæssigt. Der ændres ikke på tilkørselsforholdene. Når markvejen ændres til privatvej, bliver overgangen fra offentlig vej til privat vej indkørslen til gyllebeholder 4 og markerne syd for ejendommen, se Bilag 2.

Ved vurdering af, om der forekommer gener fra transporter til og fra husdyrbruget, er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde. Beboere af boliger i landzone må derfor som udgangspunkt acceptere visse ulemper, der kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Haderslev Kommune vurderer på baggrund af husdyrbrugets lokalisering, at transporter ikke vil være til væsentlig gene for beboerne i området, og der stilles ingen særlige vilkår i forhold til transport.

Olie, kemikalier og affald

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 4.

Affald beskrevet i Haderslev Kommunes til enhver tid gældende affaldsregulativ for erhvervsaffald, [Haderslev Kommunes Regulativ for erhvervsaffald](#), skal håndteres efter denne. Andet affald håndteres efter generelle regler i affaldsaktørbekendtgørelsen⁷ og affaldsbekendtgørelsen⁸.

Affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages. Det betyder, at beskrivelsen skal illustrere, hvordan affaldshåndteringen på husdyrbruget lever op til affaldshierarkiet jf. Miljøbeskyttelseslovens § 6 b. Heraf fremgår det at affaldsforebyggelse og -håndtering skal ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.

⁷ Affaldsaktørbekendtgørelsen – Bekendtgørelse om affaldsregulativer, - gebyrer og -aktører mv. Bekendtgørelse nr. 1743 af den 30. december 2024.

⁸ Affaldsbekendtgørelsen – Bekendtgørelse om affald. Bekendtgørelse nr. 1749 af den 30. december 2024.

4) Anden nyttiggørelse.

5) Bortskaffelse.

Husdyrbruget skal sortere sit affald og sikre, at mest muligt affald bliver sorteret fra til genbrug, genanvendelse og anden endelig materialenyttiggørelse. Affald som ikke kan genanvendes skal håndteres som forbrændingseget, deponeringseget eller farligt affald i henhold til Haderslev Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Husdyrbruget skal sikre en høj reel genanvendelse af affaldet og skal på anmodning fra kommunen kunne dokumentere, at affaldet bliver leveret til et godkendt affaldshåndteringsanlæg, som sikrer, at de enkelte affaldsfraktioner reelt bliver forberedt med henblik på genbrug eller genanvendt. Dokumentationen kan være fra behandlingsanlægget.

Fast og flydende farligt affald skal opbevares i overensstemmelse med Haderslev Kommunes [Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier](#). Der gøres desuden opmærksom på, at reglerne om opbevaring af olie, kemikalier og affald herfra også er beskrevet i denne forskrift.

Vi henviser i denne forbindelse også til, at det kun er tilladt at benytte affaldstransportører, til håndtering af genanvendelige affaldsfraktioner, der er registreret i Energistyrelsens affaldsregister. Se nærmere på [Energistyrelsens hjemmeside](#).

Haderslev Kommune vurderer, at der ved opbevaring af råvarer, som fx olie, diesel og kemikalier, skal stilles vilkår til opbevaring for at undgå forurening af jord og grundvand ved uheld. Der stilles derfor vilkår om at opbevaring af olie, diesel og kemikalier skal opbevares i overjordiske beholdere på fast plads uden afløb eller mulighed for afstrømning til terræn. Med disse forholdsregler mindskes risikoen for en punktforurening som følge af uheld under håndtering.

Der stilles vilkår om tankning af brændstof skal ske under opsyn. Vilkåret er stillet, da der er stor risiko for spild på jorden, der hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes med brændstof.

Døde dyr opbevares under en kadaverkappe og hævet over jorden ved at lægge dem på spalter, så lugt og sygdomsspredning så vidt muligt undgås.

Pesticider opbevares i et aflåst kemikalierum med fast bund og uden afløb. Vask og påfyldning af sprøjte sker i marken eller på en anden ejendom.

Rengørings- og desinfektionsmidler opbevares i foderladen.

Spilde- og overfladevand

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 4.

Afløbsplan fremgår af bilag 3.

For at beskytte det omkringliggende jord, grundvand og natur mod forurening med spildevand, stilles der vilkår om, at der ikke må ske overfladeafstrømning med forurenende stoffer til det omgivende terræn fra befæstede arealer.

Vask af maskiner sker på anden ejendom.

Husdyrbrugets tagvand ledes til Lunding Bæk i tæt rørføring. Der stilles vilkår om sikring af tagbrønde og tætsluttende tagnedløb, så overfladeafstrømning med forurenende stoffer ikke ledes til grundvandet. Der stilles ligeledes vilkår om, at alle dræn og afløb indenfor 15 m af gødningsopbevaringsanlæg og husdyranlæg skal ledes til opsamlings- eller opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning, eller sløjfes.

Tagvandet fra læskur bygning 5 løber ud på jorden, hvorfra det nedsiver.

Sanitært spildevand fra driftsbygningerne og husspildevand ledes til nedsivningsanlæg.

Herved opfyldes krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om, at IE-brug skal have vilkår om at reducere mængden af spildevand og undgå risiko for forurening af jord og grundvand (§ 43 stk. 1, nr. 8 og 13).

Energi og vandforbrug

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 4.

Energi

Husdyrbrugets energiforbrug forventes ikke at ændres som følge af den ansøgte udvidelse. Ansøger har forsat et estimeret elforbrug på i alt ca. 350.000 kWh. Det estimerede elforbrug på husdyrbruget er forventeligt for et produktionsanlæg af denne type og størrelse, og forventes ikke at indebære væsentlige indvirkninger på miljøet.

Energiforbruget registreres mindst en gang årligt, så der kan reageres på unormalt elforbrug. Der stilles egenkontrolvilkår herom for at fastholde ansøger på dette. Skulle energiforbruget stige over det estimerede, stilles der vilkår om, at der skal fremlægges tiltag for at nedbringe forbruget igen, for at sikre at elforbruget ikke overstiger det forventede forbrug.

Vedligehold og løbende reparation af elinstallationer vil forhindre unødigt energiforbrug, der stilles vilkår herom. Husdyrbrugets malkeanlæg og mælkekølingsanlæg er særligt energikrævende, og det er derfor vigtigt, at disse fungerer optimalt og ikke bruger mere energi end nødvendigt. Der stilles vilkår om, at anlæggene skal serviceres og justeres i henhold til producenternes anvisninger for at sikre dette.

Som et energireducerende tiltag på husdyrbruget vil lyskilder ved behov for udskiftning og opsætning, skiftes ud med, eller fastholdes som, LED-belysning eller anden

energibesparende belysning. Der stilles vilkår herom, for at fastholde husdyrbruget på dette.

Vand

Vandforbruget for husdyrbruget og driften er tilladt til et forbrug på 12.000 m³.

Vandforbruget er afhængigt af antal og størrelse af dyr opstaldet, derfor kan vandforbruget variere. Det estimerede vandforbrug på husdyrbruget er forventeligt for et produktionsanlæg af denne størrelse, og forventes ikke at indebære væsentlige indvirkninger på miljøet.

Vandforbruget registreres mindst én gang årligt, så der kan reageres på unormalt vandforbrug. Der stilles egenkontrolvilkår herom for at fastholde ansøger på dette. Skulle vandforbruget stige over det estimerede, stilles der vilkår om, at der skal fremlægges tiltag for at nedbringe forbruget igen.

Drikkevandsinstallationerne på bedriften efterses og rengøres jævnligt med henblik på at undgå spild.

Vedligehold og løbende reparation af vandinstallationer vil forhindre unødigt vandspild og -forbrug, der stilles vilkår herom.

Herved opfyldes krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om, at IE-brug skal have vilkår om at minimere vandforbruget (§ 43 stk. 1, nr. 9).

BAT ammoniakemission og BAT-redegørelse

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 4.

BAT Ammoniakemission

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget er højere end 750 kg NH₃-N/år. I forbindelse med miljøgodkendelser af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg N/år, skal ammoniakemissionen reduceres til et niveau svarende til BAT, dvs. "bedste tilgængelige teknik". Med begrebet "bedste tilgængelige teknik" menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet i forhold til ammoniakemission.

Ved fastlæggelse af BAT-niveauet for ammoniak anvendes beregningerne i husdyrgodkendelse.dk. BAT-kravet beregnes ud fra EU's BAT-konklusion fra 21. februar 2017, som det fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte hvilke virkemidler, der tages i anvendelse for at opfylde BAT-emissionsgrænseværdien.

I forbindelse med behandling af denne ansøgning om miljøgodkendelse er der foretaget en vurdering af, om de beregnede emissionsgrænseværdier, der fastsættes som BAT-

krav, overholdes. Desuden vurderes anvendte virkemidler til begrænsning af ammoniakemissionen.

IE-husdyrbruget skal desuden redegøre for anvendelsen af bedste tilgængelige teknik indenfor andre emner.

BAT-krav: Emissionsgrænseværdi for ammoniak

Husdyrbrugets tab af ammoniak til omgivelserne beregnes som summen af emissionen fra stalde og opbevaringsanlæg. Beregningen af emissionen baseres på oplysninger om husdyrholdets dyretyper, staldanlæg, opbevaringsanlæg for husdyrgødning og valgte teknologier.

Beregning af ammoniakemissionen for det ansøgte projekt viser følgende:

Tabel 9 Ammoniakemission fra staldafsnit, gødningsopbevaringsanlæg og totalt fra husdyrbruget

	Stalde	Gødningslagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N/år)	6250	677	6927
Faktisk emission (kg NH ₃ -N/år)	6250	443	6694
Forskel (kg NH ₃ -N/år)	-	-	233
Vejledende BAT overholdt?	-	-	ja

Som det ses i Tabel 9, er den faktiske ammoniakemission på 6694 kg NH₃-N/år og idet det samlede BAT-krav på baggrund af maksimale grænseværdier er beregnet til 6927 kg NH₃-N/år er husdyrbrugets BAT i forhold til ammoniakemission overholdt.

BAT redegørelse for IE-brug

IE-husdyrbrug skal desuden redegøre for anvendelsen af bedste tilgængelige teknik indenfor emnerne management, råvarer, energi og vand (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 1 punkt C).

Der er i miljøkonsekvensrapporten redegjort for:

- Management
- Energi
- Vand
- Råvarer, foder

BAT-redegørelsen indgår i ansøgers miljøkonsekvensrapport som påkrævet for et IE-husdyrbrug. Haderslev Kommune vurderer, at der for det ansøgte projekt i tilstrækkeligt omfang er redegjort for, at projektet lever op til kommunens BAT niveau for en ejendom af pågældende størrelse.

Egenkontrol

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 4.

Det er væsentligt, at der på husdyrbruget foretages egenkontrol, der indeholder dokumentation for den løbende overholdelse af vilkårene.

I godkendelsen fastsættes derfor egenkontrollvilkår om, at der skal være dokumentation for:

- Skader og reparationer af teltdækning på gyllebeholdere.
- Ressourceforbrug for vand og energi én gang årligt.
- Kvitteringer for aflevering af farligt affald.
- Opgørelse af produktionsareal i stalde på skitser eller tegninger.
- Flue- og rottebekæmpelse
- Dokumentation for servicering af ventilationsanlæg.
- Årlig opdatering af beredskabsplan

Herved opfyldes krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om, at IE-brug skal have vilkår om at overvåge foranstaltningerne (§ 43 stk. 1, nr. 11).

Risikoforhold

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 4.

For IE-husdyrbrug er det lovpligtigt at udarbejde en beredskabsplan for husdyrbruget, og der stilles derfor ikke særskilt vilkår hertil. Beredskabsplanen skal være kendt af husdyrbrugets medarbejdere og tilgængelig ved miljøtilsyn.

Haderslev Kommune vurderer herefter, at risici er minimeret, og med udarbejdelse og regelmæssig opdatering af beredskabsplanen sikres begrænsning af følgevirkninger af eventuelle uheld.

Ophør

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 4.

Det fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at ved ophør af aktiviteter på et IE-husdyrbrug bliver husdyrbruget omfattet af regler i jordforureningsloven, der omhandler afhjælpning af jord- og grundvandsforurening. Ophøret skal anmeldes til kommunen med oplæg til vurdering efter reglerne i jordforureningsloven. Anmeldelsen skal indsendes senest fire uger efter driftsophør.

Der stilles derfor vilkår om, at husdyrbruget skal meddele kommunen, hvis driften ophører, eller hvis produktionen nedsættes så meget, at ejendommen ikke længere er et IE-husdyrbrug.

Haderslev Kommune stiller vilkår om, oprydning og bortskaffelse af affald ved ophør af bedriften. Herunder at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, dvs. alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og ejendommen skal fremgå i miljømæssig god stand.

Ved eventuelt ophør af produktionen, vil der efter Haderslev Kommunes opfattelse ikke ske en væsentlig indvirkning på miljøet fra produktionsanlægget hvis:

- Staldanlæg samt husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt.
- Miljøfarligt affald bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler.

Herved opfyldes krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om, at IE-brug skal have vilkår om at undgå forureningsfare ved ophør (§ 43 stk. 1, nr. 12).

D. Offentlighed og klagevejledning

Høring af naboer og parter om udkast til miljøgodkendelse

Orientering om udkast til miljøgodkendelse blev den 22. juli 2026 udsendt til høring hos naboer og andre beboere indenfor lugtkonsekvenszonen, samt til skønnede parter i sagen, ansøger selv og til andre berørte myndigheder med oplysning om en frist på 30 dage til at kommentere udkastet (jævnfør husdyrbruglovens § 56 og forvaltningslovens⁹ § 19).

Derudover er Løntvej 25, 6100 Haderslev blevet hørt i forhold til dispensation for afstand til naboskel

Både ansøgningen og udkastet kunne ses på [Haderslev Kommunes Høringsportal \(blivhoerthaderslev.dk\)](https://blivhoerthaderslev.dk) fra den 22. juli 2026 til den 21. august 2026.

Kommunen modtog ingen høringssvar i høringsperioden.

ELLER Der indkom bemærkninger xx, vedrørende xxx støj, lugt xx. Resultatet af høringen er, at bemærkningerne har / har ikke givet anledning til ændringer. Se vurderingen i afsnit x.

Ansøger har i høringssvaret indsendt tilstrækkelig dokumentation for at drænet er fjernet, og ansøgning om dispensation er dermed ikke relevant.

⁹ Forvaltningsloven – Bekendtgørelse af forvaltningsloven. Lovbekendtgørelse nr. 433 af den 22. april 2014.

Bemærkningerne har / har ikke givet anledning til xxxx . Ændringerne er foretaget i den endelige godkendelse.

Annoncering af afgørelse

Miljøgodkendelsen er meddelt den xxdato.

Miljøgodkendelsen efter husdyrbrugloven er offentliggjort på DMA.mst.dk den XXdato.

Orientering om denne afgørelse er sendt til følgende:

Som e-post eller brev:

Gustav From Jessen, Løntvej 20, 6100 Haderslev.

- Indsendt bemærkning ifm. høring

Som e-mail med vedhæftet fil:

Ansøgers konsulent: SAGRO I/S, v/ Per Lousdal. pll@sagro.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København. dnhaderslev-sager@dn.dk

Dansk Ornitologisk Forening, DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V. natur@dof.dk

Som e-mail med link til hjemmesiden dma.mst.dk:

Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv 2, 1. sal, 6000 Kolding. trvest@stps.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup.

nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1 1651 København V. ae@ae.dk

Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K. fbr@fbr.dk

Lokalafdeling Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, 6500 Vojens.

Bent.Karlsson1@outlook.dk

Lokalafdeling Danmarks Sportsfiskerforbund v/Morten Ringive. mri@fleggaard.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. post@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Sønderjylland v/Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev.

haderslev@dof.dk

Klagevejledning

Hvem kan klage - Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, som har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jævnfør husdyrbruglovens § 76. Når Haderslev Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen. Der er ifølge offentlighedsloven ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen.

Hvor skal der klages - Der skal klages via den elektroniske klageportal, se vejledning på [Den elektroniske klageportal](#). Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev

Kommune. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Klagefrist - Klagefristen er fire uger fra den dag, miljøgodkendelsen er meddelt, dermed frem til **den xx.yy.20xx**. Er afgørelsen eller beslutningen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen, jævnfør husdyrbruglovens § 79. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for Haderslev Kommune på klageportalen.

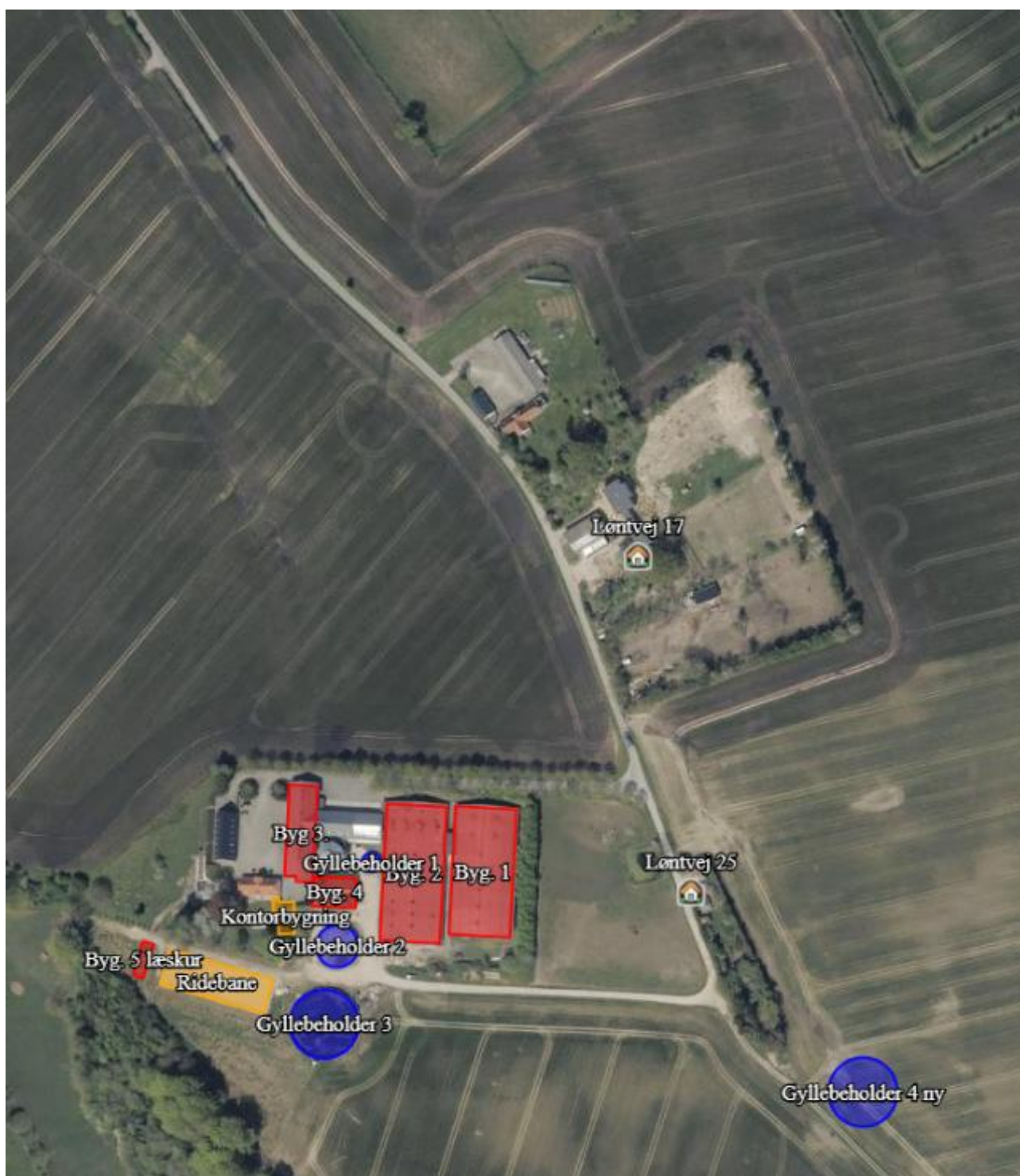
Gebyr - Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr. Gebyret er på 900 kr. for private og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i klageportalen.

Civilt søgsmål - Et eventuelt sagsanlæg skal jævnfør husdyrbruglovens § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger. Der skal anlægges sag via den elektroniske selvbetjening, se vejledning på [Den elektroniske selvbetjening](#).

Bilag 1: Situationsplan

Figur 5 - Situationsplan

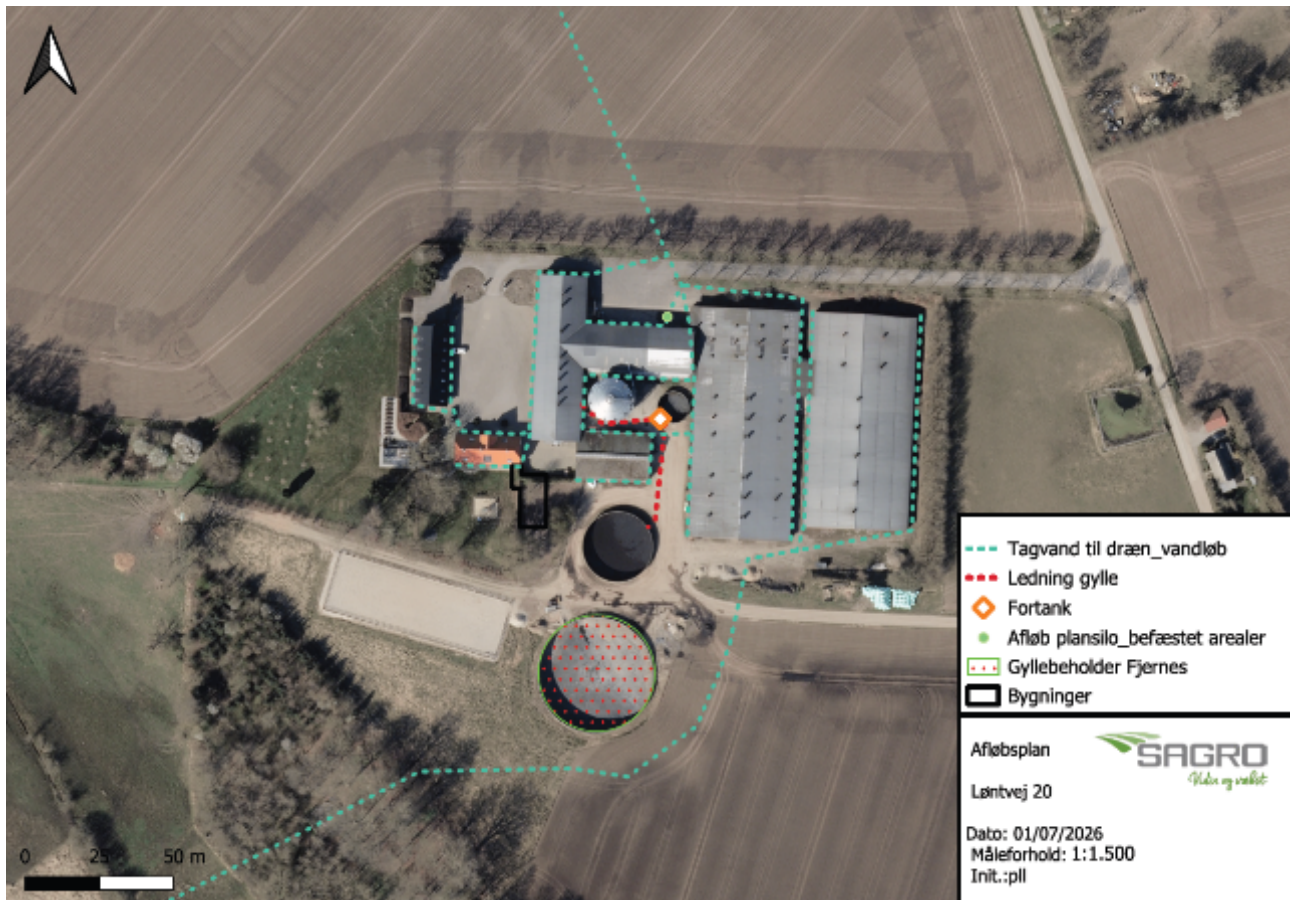
Figur 6 - Situationsplan

Bilag 2: Interne transportveje

Figur 7 - Interne transportveje

Bilag 3: Afløbsplan

Figur 8 - Afløbsplan

Bilag 4: Ansøgers miljøteknisk beskrivelse

Registreringsblad

Landmand Gustav From Jessen

Løntvej 20

6100 Haderslev

Udarbejdet den 3/12 2024 tilrettet april 2025
Af miljørådgiver Per Lousdal

Tabel 10 - Oplysninger

Ejer	Kobbelgaard ApS
Kontakt	Gustav From Jessen
Husdyrbrugets adresse	Løntvej 20, 6100 Haderselv
Ejendomsnr.	9754461
Matrikel og ejerlav	For husdyrbrugets anlæg
CHR	52804
CVR / P-nummer	40649441
Konsulent/rådgiver	Per Lousdal, SAGRO
Ansøgningsskema(er)	Husdyrgodkendelse.dk Skema nr.: 248043
Ansøgning efter husdyrloven	§ 16 a
Bilag	Skema nr.: 248043 er vedhæftet følgende bilag; - Miljøkonsekvensrapport som pdf og Word-dokument - Beskrivelse af produktionsarealer - Tegninger af staldindretning - Afløbsforhold

Indholdsfortegnelse

Indledning	47
Ikke teknisk resumé	48
Basisoplysninger	49
Tidligere godkendelser	50
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme	50
Biaktiviteter	50
IE-brug	50
Projektets erhvervsmæssige nødvendighed	50
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte	51
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	51
Indretning og drift	52
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning	55
Foderopbevaring	57
Afløbsforhold	57
Beliggenhed	58
Planforhold	58
Landskab	59
Afstandskrav	61
Naturområder	62
Ammoniakemission	62
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)	63
Kategori 1-natur	63
Kategori 2-natur	63
Kategori 3-natur	63
§ 3 områder	64
Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter	65
National beskyttelse af arter af planter og dyr	65
Biodiversitet – Den danske Rødliste	65
Lugt	66
Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte	67
Støv	67
Støj	68
Rystelser	68
Lys	69
Til- og frakørsels forhold	69

Transporter	70
Fluer og skadedyr	71
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger	71
Forslag til egenkontrol	72
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer	73
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)	73
Affald	74
Døde dyr	75
Grundvand	76
Vandforbrug og vandinstallationer	76
Energi	76
Klima	77
BAT (ammoniak)	78
Ammoniak (anlæggets emissionsniveau for ammoniak og valg af teknologi)	79
Miljøledelsessystem	79
Management/Godt landmandskab	79
Fodringsstrategi	80
Vand	81
Energi	81
Støv	82
Opbevaring af husdyrgødning	82
Forarbejdning af husdyrgødning	83
Udbringning af husdyrgødning	83
Samlet BAT-vurdering	84
Eventuelle grænseoverskridende virkninger	84
Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgtes virkning på miljøet	84
Tiltag ved ophør	85
Befolkningen og menneskers sundhed	85
Alternative løsninger	85
Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 8 nr. 5	86
Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten	86

Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver de fremtidige forhold på husdyrbruget på Løntvej 20, 6100 Haderslev, beliggende i Haderslev Kommune.

Rapporten beskriver de faktiske forhold i dag samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning. Hertil vurderes konsekvenser forbundet med udvidelsen.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 300 af 20/03/2024 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), med enkelte ændringer:

- Rapporten indledes med et ikke-teknisk resumé, fremfor at slutte med det, da det vurderes, at det er en mere naturlig opbygning.
- Punkterne D 1 a og b behandles under et, så de forskellige faktorer beskrives og vurderes i samme afsnit, da dette vurderes mere hensigtsmæssigt.

Ikke teknisk resumé

Kobbelgaard ApS ved Gustav From Jessen driver ejendommen Løntvej 20,6100 Haderslev med søer samt et mindre antal ammekvæg til naturafgræsning og nogle få heste. Der søges om ny miljøgodkendelse for at få lovliggjort en ridebane og få mulighed for at bygge et læskur til kreaturerne kan gå i læ og blive fodret indendørs om vinteren. Det er planen at montere teltoverdækning op to af ejendommens gyllebeholder, hvilket er med i landskabsvurderingen. Der ændres ikke på svineproduktionen, der opnås dog lidt fleksibilitet ved at miljøgodkendelsen fremover er til produktionsarealaet i stedet for antallet af søer.

Der bygges en ny bygning til kontor m.m. i forbindelse med stuehuset.

Ejendommens største gyllebeholder er skadet af højtstående grundvand, der søges derfor en ny gyllebeholder i stedet ved markvejen tættere på ejendommens marker.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Ejendommens beliggenhed i landskabet og i forhold til beboelser

Ejendommen er beliggende i det åbne land.

- Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Løntvej 25, som ligger 99 m øst for anlægget og ca. 114 m nord for den ny gyllebeholder.
- Den nærmeste samlede bebyggelse udløses af Vandlinggårdvej 1 beliggende ca. 2,7 km sydvest for anlægget.
- Nærmeste byzone er beliggende nord for Solkær, ca. 590 m nordvest for anlægget.

Lugt, støj, fluer, transporter m.v.

Lugt fra husdyrbrug reguleres i forbindelse med afgørelser via lugtberegninger og lugten vurderes ud fra det beskyttelsesniveau, der er fastsat i Husdyrbrugloven. Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk viser at geneafstanden er som udgangspunkt ikke overholdt ift. nabobeboelse. Beregningen viser at også:

- At husdyrbrugets samlede lugtemission ikke stiger.
- At det ansøgte projekt ikke medfører at lugtemission fra enkelte staldafsnit øges nærmere nabobeboelse.
- At afstanden til byzone er mere end 50 % af den beregnede geneafstand.

Da der ikke sker en øget lugtpåvirkning af nabobeboelse, kan det ansøgte godkendes.

Der er ikke foretaget støjmålinger eller beregninger i forbindelse med ansøgningen. Det forventes med baggrund i den beskrevne indretning og afstanden til omkringboende, at de

generelle krav til støj fra ejendommen er overholdt, og at der dermed ikke vil opstå støjgener ved de omkringboende, ud over hvad der må forventes ved alm. landbrugsdrift.

Fluer og skadedyr bekæmpes på ejendommen ved at etablere foranstaltninger svarende til de enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut fra Agrarøkologi, hvilket vurderes at være tilstrækkeligt. Bekæmpelse af rotter sker på ejendommen i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper og fluer bekæmpes med hyppig udslusning af gylle.

Påvirkning af natur

Ifølge ansøgningen er den samlede ammoniakfordampning fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg er beregnet til 6925,6 kg NH₃-N pr. år hvilket er 96,6 kg NH₃-N pr. år mere end i nudriften, det skyldes at der fremover bliver dybstrøelse i læskuret til ammekvæg. Kravene til ammoniakdeposition på natur er overholdt. Ændringerne på husdyrbruget vil ikke medføre påvirkninger af naturen

Landskab

De planlagte bygninger og overdækning af gyllebeholdere kommer til at ligne sløret i landskabet af eksisterende træer og bygninger på ejendommen. Kontorbygningen bygges i forbindelse med stuehuset og i samme byggestil som stuehuset. Det vurderes at nyt byggeri og overdækning af gyllebeholdere ikke vil have negativ påvirkning af landskabet.

Afstandskrav

Alle afstandskrav er overholdt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Der skal foretages en vurdering af, om ansøger har valgt teknikker og teknologier, der lever op til den Bedste Tilgængelige Teknologi (BAT), i forhold til indretning, drift og egenkontrol for de af ansøger valgte teknikker og teknologier. Der ændres ikke på de eksisterende stalde og staldsystemer, der sættes ikke yderligere krav til BAT i eksisterende stalde.

Ved vurderingen anvendes Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier, for hvad der er opnåeligt ved anvendelse af BAT. Derved fastsættes der en samlet grænseværdi for ammoniakudledningen fra det samlede anlæg. Der er i ansøgningen beregnet et samlet BAT-niveau for hele anlægget er på 6926 kg NH₃-N årligt. Ammoniakemission fra anlægget er beregnet til 6926 kg NH₃-N årligt, hvilket er det beregnede BAT-niveau. Dermed overholdes Husdyrbruglovens krav om at begrænse ammoniakemissionen fra staldanlæggene ved anvendelse af BAT. Basisoplysninger

Tidligere godkendelser

Tabel 11 - Tidligere godkendelser og anmeldelser

Afgørelse		Projektets omfang
Miljøgodkendelse, 6. juli 1999		1492 søer
§ 12 Miljøgodkendelse, 21. april 2010	Bygning 4 ændres til poltestald, ændringen ikke gennemført	1667 søer, 10 orner og 800 polte (32-107 kg)
Anmeldelse skift i dyretype, 3. januar 2022	Heste opstaldes i bygning 4	Ændres til 1700 søer, 10 orner og 7 heste (300-500 kg)
Anmeldelse vinteropstaldning ad dyrehold til naturafgræsning, 3. januar 2022	Ammekvæg m opdræt kan opstaldes om vinteren i bygning 4	
Revurdering miljøgodkendelse 1. juni 2022		

Tabel 12. Tidligere godkendelser

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

Udover Løntvej 20 og driver Koppelgaard ApS også Olufskærvej 51, 6100 Haderslev, hvor der er en smågriseproduktion, derudover er der opstaldet polte i en lejet stald på Boskovvej 55, 6100 Haderslev. Afstanden til Olufskærvej 51 er ca. 2,1 km, målt fra fast placerede husdyranlæg. Afstanden er større end 100 m og mere end halvdelen af den ukorrigerede geneafstand for lugt til beboelsesbygninger. Afstanden til Boskovvej 55 er betydeligt længere.

På baggrund af afstanden vurderes det at ejendommene ikke er forureningsmæssige forbundet, derfor er det ikke nødvendigt at vurdere om der er teknisk eller driftsmæssig forbindelse. Der ansøges derfor om en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Løntvej 20.

Biaktiviteter

Der er ikke biaktiviteter på ejendommen

IE-brug

Husdyrbruget er kategoriseret som et IE-brug, da der er flere end 750 årssøer

Projektets erhvervsmæssige nødvendighed

Der søges om lovliggørelse af en ridebane og om at opføre et læskur til kvæget der bruges til naturafgræsning. Ridebanen bruges i forbindelse med træning af ejendommens heste og læskuret skal bruges til vinteropstaldning af ejendommens ammekvæg. Læskuret er nødvendigt for at opretholde græsning af engene syd og vest for ejendommen.

Gyllebeholderen opføres i stedet for en eksisterende gyllebeholder der er ødelagt på grund af tryk fra grundvand. Gyllebeholderen bliver ca. 6000 m³, hvilket er ca. 1000 m³ mere end den ødelagte gyllebeholder. Med en større opbevaringskapacitet er det muligt at udbringe gylle på det mest optimale tidspunkt i forhold til udnyttelse af næringsstofferne i gyllen. Kontorbygningen ved stuehuset skal bruges til kontor og personalefaciliteter i forbindelse med landbrugets drift. Det vurderes at det er erhvervsmæssigt nødvendigt.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

Der ansøges om lovliggørelse af en ridebane på 20 x 60 m. Ridebanen er omkranset af et ca. 1,5 m højt rækværk af brunt træ. Ridebanen er lavet med en bund af knust beton hvorpå der er udlagt sand som top lag. Der er ikke anvendt andre materialer til ridebanens top lag.

Der bygges et læskur til ammekvæget kan benytte om vinteren (Bygning 5). Læskuret 1 bliver lavet med fast betonbund og pumpeump under dybstrølsen så der må tildeles foder og vand i læskuret. Det bliver op til ca. 6 x 20 m med et produktionsareal på op til 100 m². Det er ikke afgjort præcist hvordan læskuret bygges. Det bliver maksimalt 4 m højt, taget bliver grå stål eller eternit, siderne bliver enten stålplader i grålige farver eller brune træplader. Tagvandet fra læskuret vil blive ledt ud på jorden hvor det nedsiver.

Gyllebeholder 3 er blevet ødelagt af pres fra grundvandet. Det gør at der i stedet opføres en ny gyllebeholder på ca. 6000 m³ med teltoverdækning. Gyllebeholderen placeres sydvest for ejendommen ved markvejen til de af ejendommens marker der ligger syd for ejendommen. Der er valgt den placering for at sikre at gyllebeholderne ikke skades af grundvand og samtidig er placeringen mere hensigtsmæssig i forhold til udbring af gylle på markerne. Gyllebeholderen placeres 2-3 m fra markvejen. Markvejen er nu en offentlig vej. Der forslag fra kommunens vejafdeling om at de nedlægger det eksisterende vejareal som offentlig vej og ændrer det til en privatvej, samt tillægger det ejendommen Løntvej 20. Det gør at afstandskravet til vej er overholdt. Gyllebeholderen placeres på matrikel nr. 42 (Løntvej 19), der er en bygningsløs ejendom der også er ejet af Kobbegaard ApS. I forbindelse med at markvejen lægges sammen med Løntvej 20 bliver matrikel nr. 42 også lagt sammen med Løntvej 20. Gyllebeholderen placeres 30 m fra skel til Løntvej 25.

Det er ikke afgjort endnu hvilket firma der skal levere gyllebeholderen. Derfor er den præcise størrelse ikke helt sikker. Gyllebeholderen bliver op til ca. 6000 m³. Gyllebeholderen får en diameter på op til 38,5 m og laves med 5 m høje elementer og en skrå bund. På nuværende tidspunkt, er det ikke klarhed over hvor dybt den kan nedgraves i forhold til grundvandet. Det forventes at betonelementerne bliver ca. 3,5 m over terræn

og teltoverdækningen bliver ca. 7 m høj. Det giver en samlet højde på op til ca. 10,5 m. teltoverdækningen bliver i grå presenning.

Det er planen at montere teltoverdækning på gyllebeholder 2. Teltoverdækningen af grå presenning. Teltoverdækningen på gyllebeholder 2 bliver op til 4,8 m høj selve gyllebeholderen er 2 m over terræn hvilket gør at den samlede højde bliver op til ca. 6,8 m. Ammoniakreduktionseffekten af teltoverdækning på gyllebeholder 2 er ikke medtaget i beregningerne af ammoniakemissionen, fordi det ikke er nødvendigt for at overholde krav til ammoniakdeposition og BAT samt for at der ikke kommer vilkår om at gyllebeholderne overdækkes.

I forbindelse med stuehuset bygges en kontorbygning. Bygningen bygges som vinkel mod syd i forhold til stuehuset. Bygningen opføres i samme byggestil som stuehuset, med tegltag og facader i der vandskures og males hvide. Bygningen bliver 17,93 m lang, 8,83 m bred og 7,55 m høj. Dertil kommer en mellembygning mellem stuehuset og kontorbygningen, den bliver ca. 3 m bred og 7,4 m lang og laves med faldt tag. Se bilag 4 med tegninger af kontorbygningen.

Der ændres ikke på de øvrige bygninger, der anlægges ikke nye indkørsler, veje m.m.

Indretning og drift

Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets fremtidige staldafsnit, dyretyper, staldsystemer og produktionsarealer.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Byg. 1	2435	Mekanisk ventilation	6 m	(#742035) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1348
				(#742034) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	473
Byg. 2	2559	Mekanisk ventilation	6 m	(#742042) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	981
				(#742041) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	512
				(#742040) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	0	428
Byg. 3.	826	Mekanisk ventilation	6 m	(#742049) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	0	562
Byg. 4	393	Naturlig ventilation	3 m	(#742084) Heste. Dybstrøelse	0	84
Byg. 5 læskur	120	Naturlig ventilation	3 m	(#742351) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	5	100
Sum						4488

Figur 9 - Husdyrbrugets fremtidige produktionsarealer

Beskrivelse af husdyrbrugets anlæg:

Produktionsarealet er i denne ansøgning opgjort ved en detaljeret opmåling af stierne foretaget af ansøger og gemmen gang af inventartegninger af staldene. Dvs. at der er fratrasket gangarealer krybber og inventar. Dog er inventar og foderkrybber ikke fratrasket.

I forbindelse med revurderingen af miljøgodkendelsen fra 2022 er der lavet en opgørelse af produktionsarealerne. Den opgørelse af produktionsarealet var ikke helt korrekt. Staldsystemet var angivet forkert, i et af staldafsnittene i bygning 2, som fuldspalte gulv i stedet for delvis spaltegulv, som der også fremgår af miljøgodkendelsen fra 2010. De opmåling af staldene der nu er lavet stemmer staldsystemerne med virkeligheden og miljøgodkendelsen fra 2010 (hvilket også fremgår af inventartegningerne), produktionsarealerne er opgjort korrekt ud fra de reelle produktionsarealer.

Alle produktionsarealer ved søerne er uændrede i forhold til nudrift og 8-års drift. Produktionsarealet i hesteboksene er med i nudriften da det er eksisterende produktionsarealer. Vinteropstaldning af kvæg til naturafgræsning er i hesteboksene i Bygning 4. I ansøgningen er der kun indsat heste i Bygning 4 da kvæget går ude det meste af året og dermed ikke påvirker lugt.

Læskuret er der regnet med op til 100 m² produktionsareal, der ikke bruges 5 måneder om sommeren. Læskuret tømmes for dybstrøelse og rengøres, dermed indgår det ikke i lugtberegningen husdyranlægget.

Se en opgørelse over produktionsarealerne på bilag 1

På Bilag 2 ses en inventartegninger af Bygning 1 og 2. Den nordlige del af Bygning 2 er indrettet som farestald med 128 farestier, de fremgår ikke af tegningen, ændringen er sket i år 2000 og stierne er beskrevet i bilag 1.

Ridebanen er ikke produktionsareal men defineres som et driftsanlæg.

Se situationsplanen ses placering af de forskellige stalde m.m.

Bygning 1. Drægtighedsstald og farestald

Bygning 2. Farestald, løbeafdeling og observationshold

Bygning 3. Drægtighedsstald

Bygning 4. Heste

Bygning 5. Ansøgt læskur

Bygning 6. Foderlade, blanderum m.m.

Bygning 7. Stuehus

Bygning 8. Garage

Bygning 9. Gyllebeholder 1 300 m³

Bygning 10. Gyllebeholder 2 1.740 m³

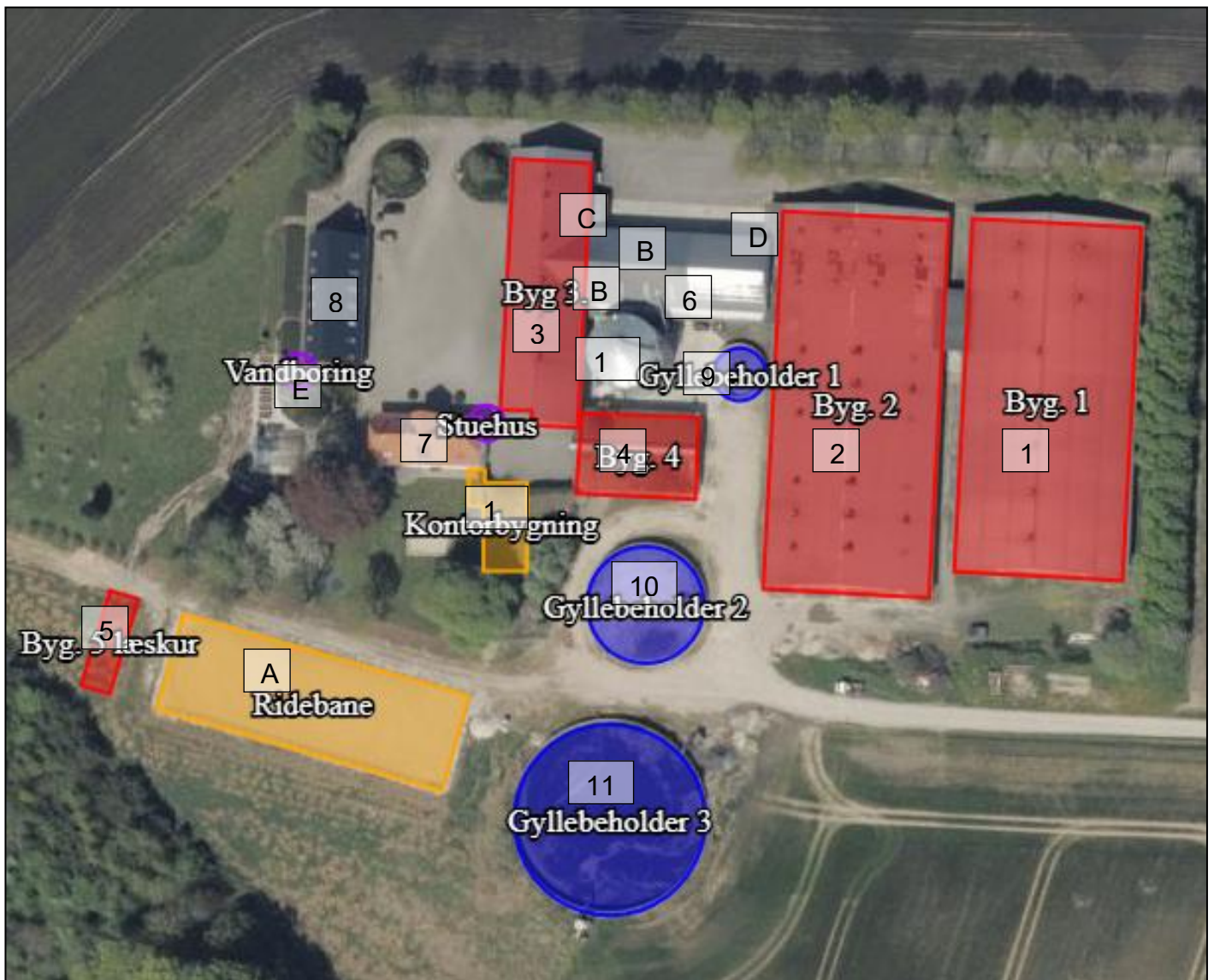
Bygning 11. Gyllebeholder 3 5.000 m³ fjernes ødelagt af pres fra grundvand

Bygning 12. Kornsilø

Bygning 13. Ny kontorbygning

Bygning 14. Gyllebeholder 4 ny ca. 6000 m³

A	Ridebane
B	Diesel
C	Kemirum
D	Udleverings rampe
E	Drikkevandsboring
F	Døde dyr
G	Korngrav

Figur 10 - Situationsplan

Figur 11. Situationsplan – placering ny gyllebeholder og døde dyr

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets fremtidige gødningsopbevaringsanlæg. I tabel 3 fremgår flere oplysninger om husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg.

Tabel 13 - Opbevaringsanlæg til husdyrgødning

Opbevaringsanlæg	Opførelse år	5 el. 10 års beholderkontrol	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Teknologi
Gyllebeholder 1	1980	10 års	300	88	Flydelag
Gyllebeholder 2	1992	10 års	1.740	437	Flydelag
Gyllebeholder 3 ødelagt og fjernes	2000	10 års	5.000(fjernes)	1164	Flydelag
Gyllebeholder 4 ny		10 års	Ca. 6000	Op til 1167	Teltoverdækning
Gyllekanaler	1979		100		
Gyllekanaler	1996		1200		
Gyllekanaler	2000		600		
I alt			9940		

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Gyllebeholder 3 er blevet ødelagt af pres fra grundvandet. Det gør at der i stedet opføres en ny gyllebeholder 4 på ca. 6000 m³ med teltoverdækning.

Gyllebeholderen opføres i stedet for en eksisterende gyllebeholder der er ødelagt på grund af tryk fra grundvand. Gyllebeholderen bliver ca. 6000 m³, hvilket er ca. 1000 m³ mere end den ødelagte gyllebeholder. Med en større opbevaringskapacitet er det muligt at udbringe gylle på det mest optimale tidspunkt i forhold til udnyttelse af næringsstofferne i gyllen. Kontorbygningen ved stuehuset skal bruges til kontor og personalefaciliteter i forbindelse med landbrugets drift.

Gylle fra staldene pumpes via en fortank ved gyllebeholder 1 til gyllebeholder 1. Gylle afhentes til biogas fra gyllebeholder 1. Afgasset gylle kommer retur i gyllebeholder 2 og 4. Det er også muligt at pumpe gylle direkte fra fortanken til gyllebeholder 2 hvis der mod forventning er perioder hvor gylle ikke kan afhentes til biogas.

Hestemøg fra bygning 4 kommer i gyllebeholder 1 hvor det er medvirkende til at danne flydelag. Det er også planen at dybstrøelse fra læskuret kommer i gyllebeholder 1 til at danne flydelag. Det kan dog også være at det udbringes direkte på marken eller ligges i markstak hvis det overholder kravene til at være kompostlignede.

Det er planen at der monteres teltoverdækning på gyllebeholder 2, hvilket er beskrevet under *Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse*.

Teltoverdækningerne er ikke medtaget i beregningerne i husdyrgodkendelse, for at der ikke skal komme vilkår om overdækning.

I forbindelse med miljøgodkendelsen fra 2010 er der vurderet at der er opbevaringskapacitet til 10,1 måneder på ejendommen. Der sker kun meget begrænset ændringer besætningen, og dermed ca. samme gylleproduktion, med den ekstra kapacitet i den nye gyllebeholder det forventes at være kapacitet til ca. 11,2 måneder. Den ekstra kapacitet opbevaringskapacitet gør det muligt at udbringe gylle på det mest optimale tidspunkt i forhold til udnyttelse af næringsstofferne i gyllen.

Vurdering

Det vurderes hermed, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering og opbevaring af husdyrgødning, er tilstrækkelig til beskyttelse af omgivelserne.

Foderopbevaring

På ejendommen fodres søerne med hjemmeblandet vådfoder. Korn opbevares i en udendørs fodersilo, øvrige råvare opbevares i siloer indendørs siloer i foderladen hvor male og blandeanlægget også er placeret. Levering af foderet sker ved at det tippes af i en korngrav inden for en port i nordsiden af foderladen. Søerne fasefodres med forskellige foderblandinger tilpasset dyrenes behov. Der anvendes fytase for at udnytte fosfor i fodret bedst muligt.

Foder til hestene opbevares i en mindre kraftfodersilo bygning 4. der opbevares wrapballer udendørs til foder til hestene og vinterfoder til ammekvæget.

Der opbevares mindre mængder af halm i bygning 4 andet halm opbevares på en anden ejendom.

Vurdering

Det vurderes, at foderet opbevares miljømæssigt forsvarligt.

Afløbsforhold

Sanitært spildevand fra driftsbygningerne ledes sammen med husspildevand til nedsivningsanlæg.

Vaskevand fra udleveringsrampen ledes til gyllebeholderen.

Der er ikke en vaskeplads til maskiner da vask af maskiner sker på en anden ejendom.

Al tagvand løber i tæt rørføring til Lunding Bæk der har udløb i Haderslev Fjord.

Tagvandet fra det ansøgte læskur Bygning 5 løber ud på jorden hvor det nedsiver.

I læskuret Bygning 5 med dybstrøelse laves der fast betonbund med pumpesump, der bliver derfor ikke afløb fra Bygning 5. Det overvejes at lave udvendigt foderbord ved Bygning 5, foderboret bliver indrettet så eventuelt regnvand på dele af foderboret hvor der kommer til at ligge foder ledes ind i dybstrøelsen. På den måde sikres det at vand med foderrester ikke løber ud på jorden.

Der sker ikke ændringer på afløbsforholdene

Afløbsforholdene ses på bilag 3 der er kopieret fra miljøgodkendelsen fra 2010.

Vurdering

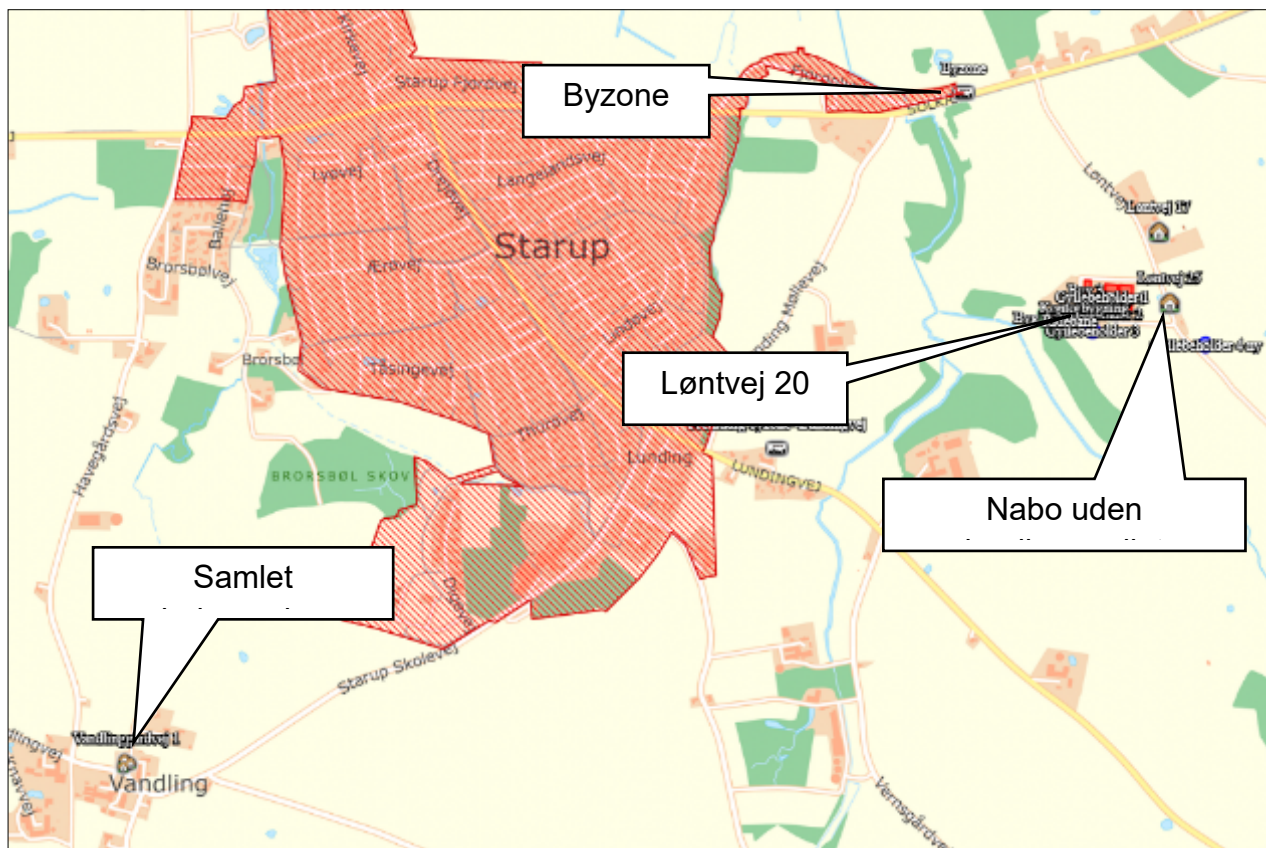
Det vurderes hermed, at de generelle krav til håndtering af spildevand, restvand og ensilagesaft jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen er overholdt og dermed er tilstrækkelige til beskyttelse af omgivelserne.

Beliggenhed

Planforhold

Ejendommen er beliggende i det åbne land.

- Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Løntvej 25, som ligger 99 m øst for anlægget og ca. 114 m nord for den ny gyllebeholder.
- Den nærmeste samlede bebyggelse udløses af Lunding Møllevej 4 beliggende ca. 650 m nordvest for anlægget.
- Nærmeste byzone er beliggende nord for Solkær ca. 590 m nordvest for anlægget.

Figur 12. Ejendommens placering

Landskab

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegninger og fredninger er blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet

Udpegninger:	Husdyrbruget ligger:	
	Indenfor	Udenfor
Særlig værdifuldt landbrugsområde		X
Skovrejsningsområde		X
Lavbundsområde	X	
Naturbeskyttelsesområde		X
Økologiske forbindelser / spredningskorridorer		X
Kulturhistoriske bevaringsværdier / kulturmiljø		X
Bevaringsværdigt landskab	X	
Større sammenhængende landskab	X	
Område for store husdyrbrug		X
Geologiske bevaringsværdier		X
Værdifulde geologiske områder		X
Kystnærhedszone	X	

Strandbeskyttelseslinje		X
Kirkebyggelinje		X
Skovbyggelinje		X
Å beskyttelseslinje		X
Sø beskyttelseslinje		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Fredede områder		X
Fortidsminde beskyttelseszone		X
Habitatområde		X
Råstofområder		X
Boringsnære beskyttelsesområder		X
Område med særlig drikkevandsinteresse		X
Nitratfølsomt indvindingsområde		X
Sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområde		X
Jordforurening V1		X
Jordforurening V2		X

Tabel 14. Landskabelige udpegninger

Ridebanen, læskuret og gyllebeholdere hvor der monteres teltoverdækning. ligger inden for et område der er udpeget som lavbundsareal der kan genoprettes. Der hvor ridebane og læskur placeres ligger højt (kote ca. 24) ved siden af en dal dalen hvor der løber en bæk (kote ca. 5), det vil sige at der hvor ridebane og læskur placeres er der reelt ikke lavbundsareal der kan genoprettes.

De økologiske forbindelser skal sikre, at bestande af planter og dyr kan spredes i landskabet samt fastholde en god udvikling. Derudover skal de gøre det muligt for arterne at komme til nye levesteder, der skabes i landskabet.

Ejendommen ligger indenfor bevaringsværdigt landskab. I et bevaringsværdigt landskab skal landskabets karakter beskyttes og bevares, og nybyggeri må ikke forringe de landskabelige karaktertræk.

Større sammenhængende landskaber er områder, der så vidt muligt skal friholdes for nye tekniske anlæg, medmindre hensynet til bevaring af landskabsværdierne kan sikres.

kystnærhedszonen skal friholdes for bebyggelse og anlæg, som ikke er afhængig af en kystnær placering.

Ridebanen og læskuret placeres i forbindelse med de øvrige bygninger på ejendommen. Placeringen er afskærmet af træer mod syd og vest, mod nord og øst er der afskærmet af ejendommens bygninger. Læskuret bliver maksimalt ca. 4 m høj og holdes i afdæmpede farver. Ridebanen består af sand med et træærkværk. Det gør at byggeriet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af landskabet. Gyllebeholderne 2 inklusive teltoverdækningerne bliver i alt op til henholdsvis 6,8 m. Gyllebeholderne ligger i forbindelse med de eksisterende bygninger, de ligger lavet i terrænet og afskærmet af træer og ejendommens eksisterende bygninger. Den ansøgte gyllebeholder holdes i afdæmpede grå farver. Hvis kommunen vurderer det nødvendigt kan der plantes afskærmende beplantning ved gyllebeholderen.

Vurdering

Det vurderes at de planlagte ændringer med eventuel ny afskærmende beplantning samt eksisterende beplantning ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af landskabet.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Afstandskravene er overholdt, da nye husdyranlægs afstand til områderne er større eller lig med ovenstående krav. Afstanden fra stuehuset til bygnign 3 er der mindre end 15 m, der sker ikke ændringer i eksisterende stalde og opbevaringsanlæg der medfører forøget forurening. Hvilket gør at alle afstandskrav er overholdt.

Relevante afstandene er afsat som punkter i *husdyrgodkendelse.dk*.

Vurdering

Det vurderes at alle afstandskrav er overholdt.

Naturområder

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 6.693,5 kg NH₃-N/år. Kildehøjde kan i beregningerne sættes til 3 eller 6 meter. Kildehøjde er i beregningerne sat til 3 m i staldene Bygning 4 og 5 der er naturligt ventileret og 6 m i staldene Bygning 1, 2 og 3 der er mekanisk ventileret. Ruheder er valgt som *Landbrug* i oplandet og efter beskaffenheden af naturarealet vurderet ud fra luftfotos i det enkelte naturpunkt.

Der er kumulation fra mere end 2 ejendomme i punkt 1.1 Habitatnatur (kategori 1 natur), men det er ikke interessant, da totalbelastningen i kategori 1 natur er på 0,0 kg N/ha/år.

For at kunne vurdere merdepositionen til kategori 3 natur, er produktionsarealets størrelse for 8 år siden fastsat til det eksisterende produktionsareal uden hesteboksene i Bygning 4 og nudriften fastsat til det eksisterende produktionsareale inklusive hesteboksene.

Effekten af eventuel teltoverdækning af gyllebeholderne nr. 2 er ikke medregnet i ammoniakemissionen i ansøgt drift. For den ny gyllebeholder 4 er effekten af teltoverdækningen medregnet i ammoniakemissionen. Det medfører et mindre fald i i den samlede ammoniakemission.

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ? i			
Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	6250,3	443,2	6693,5
Nudrift	6201,3	675,4	6876,6
8 års-drift	6153,4	675,4	6828,8

Figur 11. § Samlet ammoniakemission i 8 års drift, nudrift og ansøgt drift.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under afsnittet "Indretning og drift".

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,2	-0,2	2,3
3.3 Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,8
3.2 Skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	-0,2	-0,2	1,8
3.1 Mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	-0,1	-0,1	1,9
2.1 Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,8
1.1 Habitatnatur	Kategori 1	Ansøger	2	S	0,0	0,0	0,0

Tabel 15. Naturberegninger

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Der er ca. 5 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Natura 2000 nr. 112: Lillebælt.

Kategori 1-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 5,3 km vest for det nærmeste kategori 1 naturområde.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

Kategori 2-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Det ansøgte læskur ønskes opført ca. 350 m øst for nærmeste kategori 2 naturområde. De øvrige stalde ligger lidt længere fra kategori 2 området.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,9 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

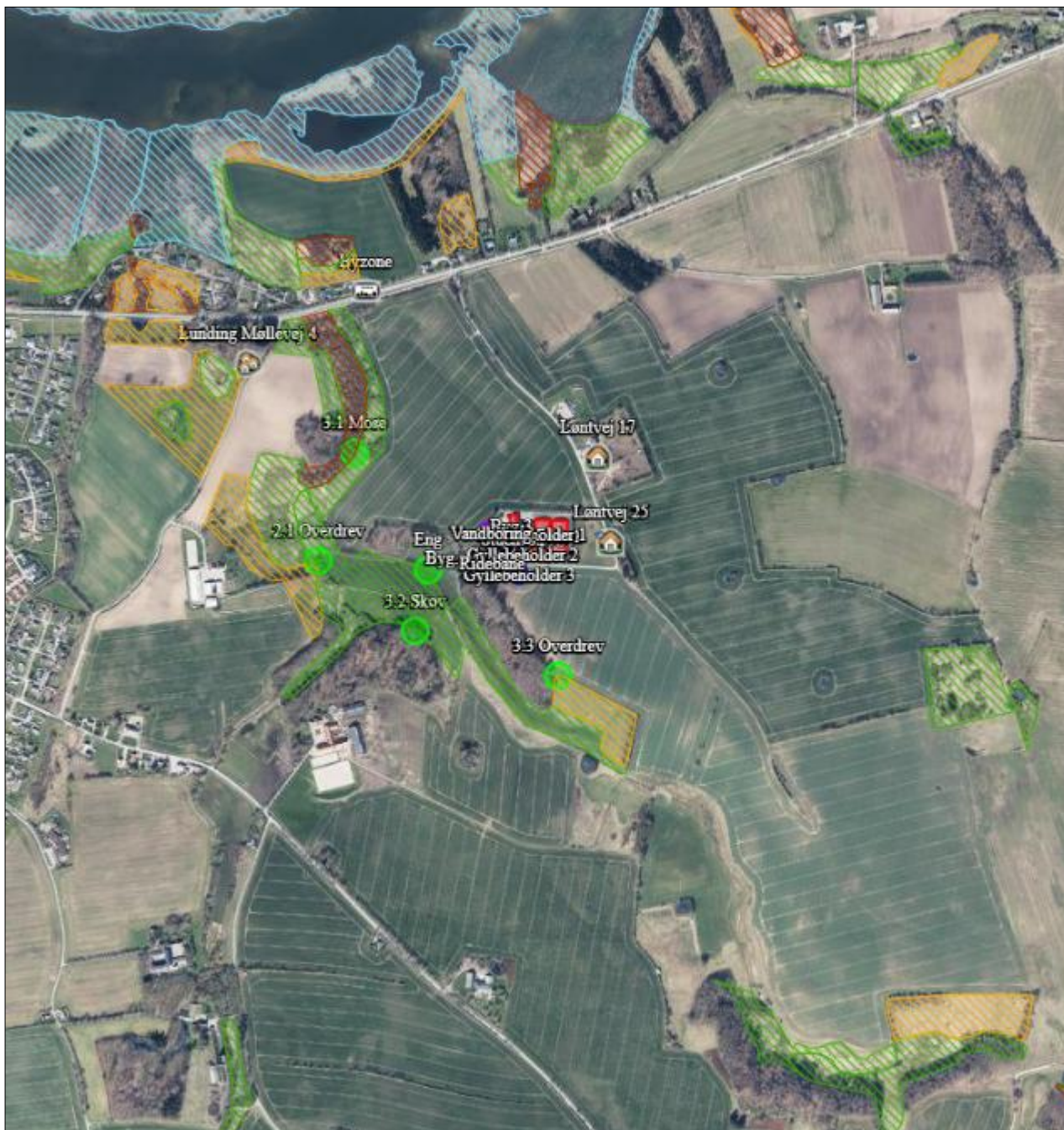
Kategori 3-natur (*ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2*)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der flere ammoniakfølsomme skove, moser og overdrev der er omfattet af kategori 3. se figur 5.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

§ 3 områder

Af figur 5 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 12. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

Indenfor 1.000 m fra ejendommen er der registreret flere enge, som er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Der er ikke beregnet merbelastningen til nærmeste eng.

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde.

Søgning på naturdata.miljoeportal.dk viser, at der ikke er registreret Bilag IV arter ved ejendommens bygningsanlæg.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen.

Søgning på naturdata.miljoeportal.dk viser, at der ikke er registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

Jf. Biodiversitetskonventionen har Danmark forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. På den danske Rødliste er arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse, registreret.

Søgning på naturdata.miljoeportal.dk viser, at der jf. Den danske Rødliste ikke er registreret truede arter i nærheden af ejendommens anlæg.

Vurdering

Der ansøges kun om en ridebane, et læskur til kvæg der bruges til afgræsning af natur samt mulighed for overdækning af en gyllebeholder. Derudover ændres der hverken på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger eller fældes store træer, som kunne udgøre levested for flagermus. Med andre ord sker der ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for eventuelle bilag IV-arter. Derfor vurderes det, at driften ikke vil medføre en forøget påvirkning af eventuelle bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover dyretypen og størrelsen af produktionsarealet er det f.eks. staldindretning, ventilationssystem (afkasthøjde), geografisk placering, strøelse, gødningshåndtering, fodring samt hygiejne i stalden.

Gylle udsluses fra stalden en gang om ugen og pumpes i gyllebeholder 1. En dag om ugen hentes gylle til biogas fra gyllebeholder 1.

Der er mekanisk ventilation, der er i drift hele året, i alle stalde med søer.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 32 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug.

Lugtemissionen er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk* ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal.

Lugtemissionen er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk* ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal. Geneafstanden er overholdt i forhold til samlet bebyggelse og byzone. Geneafstanden er som udgangspunkt ikke overholdt ift. nabobeboelse. Beregningen viser at det ansøgte projekt ikke medfører:

- At husdyrbrugets samlede lugtemission ikke stiger.
- At det ansøgte projekt ikke medfører at lugtemission fra enkelte staldafsnit øges nærmere enkelt boligen.
- At afstanden til enkeltbolig er mere end 50 % af den beregnede geneafstand.

Der er ikke fundet kumulation med øvrige husdyrbrug.

Samlet resultat af lugtberegning ? i						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Løntvej 17	0	FMK	164,4	164,4	215,1	Ja
 Løntvej 25	0	FMK	164,4	164,4	155,4	Nej
 Lunding Møllevej 4	0	NY	367,8	367,8	763	Ja
 Byzone	0	NY	523,7	523,7	672,7	Ja

Tabel 16. Lugtgeneregning.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omkringboende naboer.

Det vurderes ud fra beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, at alle betingelserne for at benytte 50 % reglen i forhold til lugt er overholdt, til nærmeste nabobeboelse Løntvej 25. Der kan derfor meddeles dispensation efter 50 % reglen.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte

Støv

Den primære støvkilde er støv fra ventilationsanlæg. I alle stalde med undtagelse af farestaldene, er der overbrusningsanlæg.

I forbindelse med håndtering af foder, levering af foder m.m., kan der opstå støvgener. Alt foder opbevares i udendørs eller indendørs i lukkede siloer samt i en udendørs kornsilo. Transport af foder mellem fodersiloerne og stalden foregår i et lukket system, derved er støvgener fra håndtering af foder meget begrænset. Der anvendes vådfoder der minimerer støvudviklingen fra foder i staldene.

Levering af foder og korn sker ved at det tippes af i en indendørs korngrav i foderladen hvilket gør at støv fra levering af foder er begrænset og kortvarig.

I tørre perioder kan der opstå støv fra transport på grusvejene fra ejendommen til Løntvej der er en offentlig vej.

Vurdering

Generelt vurderes det, at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige, og at de derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Støj

De væsentligste støjkloder på ejendommen er staldventilation, foderleverancer, foderfremstilling, støj fra transporter, m.v.

Alle svinestalde er med mekanisk ventilation, der kører året rundt. Ventilatorerne er med multistep der gør at ventilationen kun kører med det nødvendige niveau.

Korn og størstedelen leveret af foder tippes af i en korngrav i foderladen hvilket gør at der kun er begrænset støj fra levering af foder. Der er elevatorer til at fylde den udendørs kornsilo hvilket ikke støjer så meget som hvis kornet blæses op i siloerne. Male og blandedanlægget er placeret indendørs hvilket reducere støj.

Støj fra transporter vil hovedsagligt være inden for normal arbejdstid. Der kan dog forekomme transporter i forbindelse med markarbejdet og afhentning af levende dyr.

Vurdering

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Der sker ikke en ændring i støjkloderne i forhold til den nuværende drift. Ejendommens beliggenhed i relativ tæt afstand på nabo betyder, at naboen i perioder vil kunne opleve støj fra husdyrbruget. De fleste støjkloder på ejendommen er afskærmede eller kortvarige og der forventes ikke støj der ikke overholder grænseværdierne.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Det vurderes, at det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Lys

Der er lys i staldene når det er nødvendigt i forhold til arbejdet eller i forhold til dyrevældfærden. I de øvrige driftsbygninger er der lys tændt når det er nødvendigt for

arbejdet. Hvis der monteres belysning i læskuret, vil det kun være tændt når det er nødvendigt for arbejdet.

Udendørs er der lys ved gårdspladsen der har privat karakter. Der er ikke lys på ridebanen.

Vurdering

Der vurderes at belysning ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller landskabelige hensyn.

Til- og frakørsels forhold

Til ejendommen er der to indkørsler fra Løntvej der er en offentlig vej. Begge indkørsler benyttes driftsmæssigt. Der ændres ikke på tilkørselsforholdene. Når markvejen ændres til privatvej, bliver overgangen fra offentligvej til privat vej indkørslen til gyllebeholderen og markerne syd for ejendommen.

Figur 13. Til- og frakørselsforhold

Transporter

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, brændstof, sæd og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften, afhentning af gylle til biogas og udbringning af gylle.

I nedenstående tabel er der angivet et forventet antal transporter. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen. Nudriften er den samme som i forbindelse med miljøgodkendelsen fra 2010.

Type	Antal/år, Nudrift	Antal/år, ansøgt drift	Kommentarer
Levende husdyr	156	156	
Foder	104	104	
Brændstof	12	12	
Udbringning af gylle	415	415	
Afhentning af gylle til biogas		260	Der blev ikke leveret gylle til biogas i 2010
Døde dyr	26	104	Der hentes døde dyr 2 gange om ugen.
Hatting	150	150	
Øvrige transporter	12	12	
Samlet antal transporter	875	1213	

Tabel 17. Antal transporter til og fra ejendommen.

Der forventes at ske en stigning på ca. 338 transporter årligt i forhold til det opgjorte i miljøgodkendelsen fra 2010. Stigningen skyldes at der nu leveres gylle til biogas og der afhentes døde dyr 2 gange om ugen i stedet for at de opbevares på køl og så afhentes hver 2. uge. De øvrige transporter forventes at være nogenlunde uændrede da der ikke kommer flere søer på ejendommen.

Afhentning af gylle til biogas sker normalt en dag om ugen hele året rundt. De øvrige transporter med afgrøder og udbringning af husdyrgødning sker i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til slagteriets køreplaner.

Vurdering

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporter så vidt muligt foregår i dagtimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved hyppig udslusning af gylle, læskuret vil være tomt for dyr og dybstrøelse om sommeren. Hvis der opstår behov, benyttes godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Der er fast aftale med et skadedyrsbekæmpelsesfirma om rottebekæmpelse.

Vurdering

Det vurderes, at det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: spild af kemi eller olie, brand samt uheld med eller ved gyllebeholder herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholder ved påkørsel eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle.

Minimering af risiko for uheld

Dieseltankene står indendørs i foderladen på betonunderlag og uden afløb, og tankning foregår på fast bund. For at minimere risikoen for spild sker påfyldning af diesel altid under opsyn. Eventuelt spild opsamles med sugende materiale som findes i nærheden.

Sprøjtemidler opbevares i et aflåst kemikalierum hvor der er fast bund uden afløb.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Gyllebeholderne er forholdsvis dybt gravet ned hvilket gør at risikoen for sprængning, samtidig er det potentielt mindre gylle der kan løbe ud. Ved påkørsel af en gyllebeholder med maskiner eller andet, vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gyllebeholderne tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.), vil både Alarmcentral (tlf.

112) kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie.

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

Hvis en gyllebeholder skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt.

I tilfælde af lækage på en gyllebeholder vil der være risiko for at gylle løber til Lunding Bæk sydvest for gyllebeholderne. På ejendommen er der halmballer og en gummiged der kan benyttes til inddæmning af gylle.

Vurdering

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for, hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld, og hvad der skal gøres for at minimere risikoen for uheld.

Forslag til egenkontrol

- Der udføres miljøledelse og egenkontrol der er krav om for IE husdyrbrug.
- Der udføres 10-årig beholderkontrol,
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Brug af sprøjtemidler registreres (Sprøjtejournal).
- Der føres logbog over gyllebeholdere.
- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab, der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, og at gødning tilføres markerne, når vejret tillader det, så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.

Vurdering

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug kan eventuelle uhensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set, at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Opbevaring af reststoffer skal ske på en forsvarlig måde, så der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af diesel- og fyringsolie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet, fyringsolie anvendes til opvarmning som sikkerhed hvis der er problemer med halmfyret. Dieselolien opbevares i foderladen i to overjordiske tanke på hver 4000 liter fra hhv. 2001 og 2023 fyringsolie opbevares i en 2500 liter tank fra 1996 også placeret i foderladen. Alle tanke er placeret på fast bund uden afløb. Tankene er forsynet med en overfyldningsalarm, for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tankene.

Smøreolie og spildolie opbevares på en anden ejendom.

Kemikalier og pesticider

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af pesticider og rengørings- og desinfektionsmidler til vask af stalde.

Pesticider opbevares i aflåst kemikalierum med fast bund og uden afløb. Vask og påfyldning af sprøjte sker i marken eller på en anden ejendom.

Rengørings- og desinfektionsmidler opbevares efter leverandørens anvisninger i foderladen.

Medicin

Bedriften er tilmeldt en sundhedsordning med dyrlægen, som kommer på besøg mindst en gang om måneden. Her udskriver dyrlægen den nødvendige medicin. Medicinen opbevares i et køleskab i staldkontoret ved foderladen. Medicinrester, kanyler m.m. opbevares i egnede beholdere i staldkontoret, det afhentes af en godkendt modtager af medicinaffald.

Vurdering

Det vurderes, at reststoffer opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på ejendommen.

Affald

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse

med affaldsregulativerne for Haderslev Kommune, og det kildesorteres i fraktioner efter gældende affaldsregler.

Fast affald:

Papir/pap opbevares i en container fra Torben Clausen A/S der afhentes efter behov.

Plastik fra wrapballer og ballesnor opbevares i en container fra Torben Clausen A/S der afhentes efter behov.

Restaffald der ikke er genbrugseget opbevares i en container fra Torben Clausen A/S der afhentes efter behov.

Mindre fraktioner af affald kommer i affaldsspandene til affald fra husholdningen f.eks. madaffald.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.); Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads eller afhentes særskilt Torben Clausen A/S. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Farligt og klinisk risikoaffald

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, batterier eller spraydåser. Afleveres til kommunal genbrugsplads.

Medicinrester, kanyler m.m. opbevares i egnede beholdere i staldkontoret, det afhentes af en godkendt modtager af medicinaffald.

Olie- og kemikalieaffald:

Der findes ikke olie affald på ejendommen, smøreolie og spildolie håndteres på en anden ejendom. Eventuelt olieaffald afleveres til en godkendt modtager af olieaffald.

Eventuelle rester af sprøjtemidler afleveres på kommunal genbrugsplads eller afhentes af en godkendt modtager farligt affald f.eks. Torben Clausen A/S. Rengjorte emballager kommer i containeren med brandbart affald fra Torben Clausen A/S.

IE-brug affaldshierarkiet

Er der tale om et IE-brug, så skal affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages (fremgår af § 35 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Det betyder, at beskrivelsen skal illustrere, hvordan affaldshåndteringen på husdyrbruget lever op til affaldshierarkiet jf. Miljøbeskyttelseslovens § 6 b.

Heraf fremgår det at affaldsforebyggelse og -håndtering skal, ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Vurdering

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke, at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Døde dyr

Døde dyr opbevares på betonspalter overdækket af et kadaverdækken på plads ved Løntvej nord for ejendommen (jf. figur 1). pladsen er valgt for at sikre at lastbilen fra DAKA ikke kommer tæt på staldene da det kan medføre en smitterisiko.

Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr afhentes 2 gang om ugen.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget efterlever Bekendtgørelse nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Grundvand

Husdyrbruget ligger i område for særlig drikkevandsinteresse.

Husdyrbruget ligger ikke indenfor boringsnære beskyttelsesområder, område for særlig drikkevandsinteresse, nitratfølsomt indvindingsområde eller sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområde.

Der er en drikkevandsboring på husdyrbruget, DGU nr. 152.302, boringen ligger mere end 25 m fra stalde og opbevaringsanlæg.

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Vurdering

De generelle regler for opbevaring af husdyrgødning og indretning af stalde sikrer, at der er minimal risiko for, at der sker udslip fra gødningsopbevaringslagre og stalde, som kunne give anledning til forurening af grundvandet. Desuden er der særlige regler for udnyttelse

og udbringning af husdyrgødning, der sikrer en minimal udvaskning af næringsstoffer til grundvandet.

Fra bygninger med dyr eller husdyrgødning til vandboring er der 34 m eller længere, og er dermed længere end afstandskravet på 25 m til vandboring.

Ud fra ovenstående vurderes det, at den påtænkte driftsændring ikke vil have indvirkning på grundvandet.

Vandforbrug og vandinstallationer

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og vask af stalde. Der forventes ikke ændringer i vandforbruget da der kun sker små ændringer i produktionen.

I alle stalde anvendes der drikkekopper eller vandventiler over krybbe, hvorved vandspild undgås. Vandventiler efterses dagligt og eventuelle lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger vand. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el, dieselolie, fyringsolie og halm.

Elforbruget anvendes hovedsagligt til ventilation, gyllepumpning, belysning, varmelamper, foderfremstilling og udfodring.

Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet, fyringsolie anvendes til opvarmning som sikkerhed hvis der er problemer med halmfyret. Halm bruges til opvarmning af stuehus, personalefaciliteter og stalde.

Af energibesparende teknikker kan nævnes, alle stalde er med Multistep energibesparende ventilationssystem, opvarmning af stalde og stuehus sker med halmfyr, der er LED lys i staldene og der anvendes lavenergi varmelamper.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger energi. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. På baggrund af ovenstående, vurderes det, at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlige følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

Klima

Klimapåvirkninger søges begrænset ved at holde fokus på energiforbrug og transporter, så CO₂-belastningen minimeres så vidt muligt. Dette er beskrevet i foregående afsnit vedr. "Energi" med diverse tiltag.

Denne ejendom bidrager til klimainsatsen med bl.a. følgende tiltag:

- Husdyrgødning afsættes til biogas, hvor det bidrager til produktion af elektricitet og varme. Jf. Energistyrelsen reducerer afgasning af husdyrgødning udledningen af drivhusgasser fra ejendommens husdyrhold, og det er medvirkende til at nedsætte udledningen af CO₂ fra afbrænding af fossil energi ved at erstatte naturgas. Gødskningen med biogasgylle har en lavere lattergasemission end fra rågylle.
- Der anvendes hyppig udslusning en gang ugentligt i den eksisterende stald. Det gør at metan produktionen i staldene minimeres og der dermed kan udvindes mere biogas af gyllen.
- Der er god opbevaringskapacitet. Derved kan gyllen gemmes og udbringes på det mest optimale tidspunkt i forhold til afgrødens mulighed for kvælstofoptag, hvilket vil begrænse omdannelsen af kvælstof til lattergas.
- Der anvendes LED-belysning i stalden, samt øvrige tiltag til reduktion af elforbruget.
- Opvarmning af stalde og beboelse sker med halmfyr.

BAT (ammoniak)

I lovgivningen er der faste krav hertil, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk*. BAT-emissionskravet er overholdt. Overdækningen af den ny gyllebeholder gør at kravet til BAT er overopfyldt med 233 kg NH₃-N/år. Effekten af overdækningen af gyllebeholderen skal kunne bruges til at opfylde BAT-krav i forbindelse med en eventuel senere udvidelse på ejendommen.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	6250	677	6927
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	6250	443	6694
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	233
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel. 18 **BAT-beregning**

BAT-niveauet er fastsat som eksisterende for eksisterende stalde og nyt stald niveau for læskuret bygning 5. Der er ikke anvendt miljøteknologier i den tidligere miljøgodkendelse fra 2010, og som sidenhen er blevet revurderet i 2022.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
Byg. 1	Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	Eksisterende staldafsnit
Byg. 1	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit
Byg. 2	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	Eksisterende staldafsnit
Byg. 2	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit
Byg. 2	Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	Eksisterende staldafsnit
Byg 3.	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	Eksisterende staldafsnit
Byg. 4	Heste. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit
Byg. 5 læskur	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit

Tabel 19. Forudsætninger for BAT-beregning

Ammoniak (anlæggets emissionsniveau for ammoniak og valg af teknologi)

BAT-niveauet er opnået ved at der ikke sker ændringer i de eksisterende stalde og læskuret bliver indrettet med dybstrøelse.

Der er ikke foretaget en vurdering af fravalg, da BAT-emissionskravet er overholdt.

Vurdering

Det vurderes at ejendommen overholder kravene til BAT.

Miljøledelsessystem

Der er indført et miljøledelsessystem på ejendommen. Det vil sige:

- Bedriftens miljøforhold er gennemgået.
- Der er formuleret en miljøpolitik.
- Der er fastsat et ambitionsniveau i form af miljømål.
- Der er udarbejdet en plan for, hvordan målene nås.
- Der evalueres en gang årligt, om målene er nået.
- Miljøledelsessystemet gennemgås en gang årligt.

Management/Godt landmandskab

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- På bedriften er der udarbejdet beredskabsplan, således at skade ved uheld kan minimeres.
- Der er faste procedurer/rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens spild- og affaldsstoffer, levering af foder, transporter m.m.
- Bedriften efterlever kravene med tilhørende egenkontrolprogram i "Danish"-produktstandarden. En DANISH-godkendelse er landmandens kvalitetsstempel på, at forholdene i besætningen lever op til dansk lovgivningen og branchens egne krav. Den omhandler primært forhold vedr. dyrevelfærd, fødevarerikkerhed og sporbarhed i primærproduktionen. Endvidere stilles der krav om renholdelse, skadedyr, foderopbevaring og generelt management. Der iværksættes et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand.

Der stræbes efter at leve op til målene for godt landmandskab. Dette betyder bl.a.:

- At hjælpestoffer som gødning, plantebeskyttelsesmidler, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.
- At brugen af næringsstoffer optimeres på ejendomsniveau under hensyntagen til afgrødernes behov og det økonomiske afkast.
- At der sikres en høj udnyttelse af næringsstoffer ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner. Herved sikres, at tildeling af kunst- og husdyrgødning sker ud fra afgrødernes behov og næringsstofnorm på den enkelte mark, således der sker mindst muligt tab til det omgivende miljø. Endvidere laves der en årlig opgørelse i form af gødningsregnskaber over at forbruget gødning ikke er større end normerne foreskriver.

Vurdering

Ud fra ovennævnte egenkontroller, som indgår i den daglige drift, vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for management.

Fodringsstrategi

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Foderanlæg justeres jævnlige, således at udfodret mængde svarer til dyrgruppen og unødigt foderspild minimeres.
- Der anvendes N-balanceret foder baseret på energibehov og fordøjelige aminosyrer.
- Der anvendes fasefodring, letfordøjeligt uorganisk fosfat eller som minimum enkelt dosis (100 %) fytase.
- Der anvendes fasefodring af søerne, så søer i forskellige stadier (cyklus) kan tildeles forskellige foderblandinger. Dette sikrer, at søerne tildeles foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Vurdering

Det vurderes ud fra ovennævnte procedurer og tiltag, som er medvirkende til at minimere udskillelsen af fosfor og kvælstof, og derfor også ammoniakemissionerne, at husdyrbruget lever op til BAT for fodringsstrategi.

Vand

- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnlige med henblik på at undgå spild.
- Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Der er drikkekopper eller drikenipler over krybber i alle staldafsnit. Herved undgås drikkevandsspild.
- Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrensere.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere vandforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for vand.

Energi

Belysning:

- Der er kun lys i driftsbygningerne når der arbejdes og når det i øvrigt er nødvendigt af produktionsmæssige årsager.
- Der anvendes LED i bedriften

Varme:

- Der anvendes lavenergi varmelamper i smågrisehulerne, som sparer energi.
- Opvarmning af beboelse, medarbejderfaciliteter og stalde sker med halmfyr
- Staldene til søer er isolerede.

Ventilation:

- I alle stalden til søer er der Multistep energibesparende ventilationssystem
- Hestestalden og læskuret er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette.
- I de mekanisk ventilerede stalde gennemføres hyppige eftersyn, justeringer og rengøring af ventilationssystemet. Hvorved unødigt energiforbrug til ventilation undgås.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere energiforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for energi.

Støv

- Der er overbrusningsanlæg i alle stalde, med undtagelse af farestaldene, hvilket reducerer støvgener.
- Alt foder opbevares i lukkede siloer. Transport mellem udendørs siloer og foderlade foregår i et lukket system.
- Der anvendes vådfoder der minimerer støvudviklingen fra foder i staldene.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støv. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støv.

Opbevaring af husdyrgødning

Fast møg/dybstrøelse:

- Fast møg kommer i gyllebeholder 1 hvorved det kommer med til biogasanlægget. Samtidig er det medvirkende til dannelse af flydelag.
- Dybstrøelse kan også opbevares i markstak jf. regler for opbevaring (kapitel 6 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Gylle:

- Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gyllebeholdere og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres

optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.

- Der etableres flydelag på gyllebeholderne for at minimere ammoniak emission, flydelaget kontrolleres månedligt og der føres logbog over kontrollen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der er planen at montere fast overdækning på gyllebeholder 2 og 3. Dette reducerer ammoniakfordampningen.
- Beholderen er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at Beholderen hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om beholderen opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for opbevaring af husdyrgødning.

Forarbejdning af husdyrgødning

- Afgasning af gylle i biogasanlæg

Vurdering

Teknologien bidrager til en væsentlig reduktion af drivhusgasemissionen, fordi biogasanlæg producerer CO₂-neutral energi og samtidig bidrager til at reducere metan- og lattergasudledning fra håndtering af husdyrgødning. Endvidere bidrager afgasning til en reduktion af lugtudledning fra udbragt gylle og øger udnyttelsen af kvælstof.

Udbringning af husdyrgødning

- Flydende husdyrgødning udbringes ved slangeudlægning eller nedfældning. Disse udbringningsmetoder er blandt de bedste mht. at reducerer ammoniak emissionen fra det udbragte husdyrgødning.
- Al gylle nedfældes på sort jord og i græsmarker eller der anvendes en teknik, som kan reducere ammoniakfordampningen med samme effekt som nedfældning på den pågældende arealtype (f.eks. forsuring).
- Efter udbringning af fast møg og dybstrøelse tilstræbes der nedpløjning af udbragt husdyrgødning hurtigst muligt.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode og behov, hvilket medfører maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

- I forbindelse med udbringning af husdyrgødning er der fokus på at holde en passende afstand til områder, hvor der er risiko for afstrømning til vandløb, vandboringer, osv. Derved mindskes risikoen for tab af fosfor og nitrat, samt forurening af vandmiljøet.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for udbringning af husdyrgødning.

Samlet BAT-vurdering

Samlet vurderes det at projektet lever op til BAT indenfor punkterne, ammoniak, miljøledelse, management, fodringsstrategi, vand, energi, spildevand, støv, opbevaring af husdyrgødning, forarbejdning af husdyrgødning og udbring af husdyrgødning, blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet og lovgivningskravene.

Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat.

Vurdering

Alene på grund af afstanden, vurderes det i den konkrete sag, at det ansøgte projekt ikke vil give anledning til væsentlige virkninger på miljøet i andre EU-medlemsstater.

Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgtes virkning på miljøet

I dette afsnit er de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet, nævnt. I alle de foregående afsnit vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Der udarbejdes mark-/gødningsplan for ejendommens jordtilliggende, hvorved fosfor- og nitratudvaskning minimeres.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Olietanke står indendørs på fast gulv uden afløb og vask af sprøjte sker på vaskeplads med afløb til gyllebeholder, derved er der ikke risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- Der er flydelag på gyllebeholderne, det er planen at etablere teltoverdækning på gyllebeholder 2 og 3 hvilket minimerer ammoniakfordampningen fra lagrene.

- Der foretages forskellige egenkontroller for bl.a. at følge produktionen samt forbrug af f.eks. foder, el og vand m.m.
- Der udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen.

Tiltag ved ophør

Ved ophør af driften af husdyrbruget, vil det blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel vil blive bortskaffet. Gyllekanaler og gyllebeholdere vil blive rengjort, så der ikke er fare for forurening med husdyrgødning.

Vurdering

Det vurderes, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for f.eks. rotter. Desuden vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

Befolkningen og menneskers sundhed

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Der er ikke særlige forhold ved beliggenheden af Løntvej 20, som betyder, at der skal udvises særlig forsigtighed. Særlige forhold kunne f.eks. være beliggenhed i umiddelbar nærhed til sygehus/institutioner og lignende.

Smittebeskyttelse er både beskyttelse af besætningens egne dyr mod indførsel af smitsomme sygdomme, beskyttelse mod spredning af sygdomme mellem forskellige besætninger og beskyttelse mod spredning af zoonotiske smitstoffer fra besætninger til det omgivende samfund (zoonoser er sygdomme, der kan smitte mellem dyr og mennesker). Der er regler om smittebeskyttelse for grisebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale. For grisebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale gælder desuden særlige regler om zoonotisk smittebeskyttelse, hvor den besætningsansvarlige i samarbejde med besætningsdyrlægen skal udarbejde en zoonotisk smittebeskyttelsesplan, som har til formål at modvirke smittespredning fra besætningen.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det, at husdyrbruget på Løntvej 20 kan drives på stedet uden at påvirke menneskers sundhed negativt.

Alternative løsninger

Da der er tale om godkendelse af eksisterende og uændret drift, hvor de eneste ændringer opførsel af et læskur til kreaturer der afgræsser naturområder, lovliggørelse af en ridebane

samt etablering af en ny gyllebeholder fordi en eksisterende gyllebeholder er ødelagt af pres fra grundvand.

Der har været overvejet andre placeringer af læskuret, men den valgte er den bedste fordi den ligger tæt på de arealer der afgræsses og eksisterende træer der slører den i landskabet. Det har været overvejet at placere gyllebeholderen der hvor den ødelagte gyllebeholder ligger, det er fravalgt for at undgå at en ny gyllebeholder også skades af grundvandet.

0-alternativet

Hvis der ikke søges ny miljøgodkendelse, vil det ikke være muligt at beholde ridebanen, det vil ikke være muligt at få et læskur der er nødvendigt for afgræsningen af naturområder og det vil ikke være muligt at placere gyllebeholderen på det mest hensigtsmæssige sted.

Vurdering

Ud fra de alternativer der er beskrevet, vurderes det, at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

Samspelet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 8 nr. 5.

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der vurderes, om der er kumulative effekter som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.

Vurdering

Det vurderes ud fra beskrivelser og vurderinger i miljøkonsekvensrapporten, at den kumulative effekt mellem punkt 1-4 ikke vil have væsentlige direkte eller indirekte virkninger på omgivelserne.

Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.

4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.